

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 ft 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert keszktői fogadtatnak el.
 Készítők nem adatna vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozás minden garmondosor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Asonfélék bályog 20 kr.
 Kiemelt díjazású a kör-
 szettel ellátott hirdetések
 nyekért természetesen az
 minden 1 centiméter
 után 2 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

Felhívás előfizetésre.

A jövő 1892-vel lapunk az ő pályafutásának immár a XXIII. évébe lép.

Önéretesen hivatkozhatik multjára a *Zemplén*; mert a közügyeket becsülettel szolgálta, a közmívelődés zászlaját előbbre vitte és a bizalom girának hű sáfárja volt.

Igérete a jövőre, mit beváltani iparkodik, hogy következetes marad multjához.

Lankadatlan kitartással fogja szolgálni továbbra is a közügyeket és közérdekeket.

Tért nyit a hivatott szépirodalmi munkásságnak, — műveli a hazai nyelvet, — ápolja a magyar nemzeti közszellemet, — utat tör a nemzeti közmívelődésnek, — tiszteletet követel a jog- és vallásegyenlőség elveinek — és arra fog törekedni, hogy a *Zemplén*, mint eddig volt, ezután is hű tolmácsa legyen a vármegye közkormányzati, társadalmi és irodalmi életnyilvánulásainak.

Uj évtől kezdve a Zemplén hivatalos lapjéva lesz a vármegyei gazdasági egyesületnek is. E kitüntető bizalmat a a reá eső választásért azzal fogja viszonozni, hogy állandó rovatainak számát egygyel, melyben kizárólagosan csak a gazdasági érdekeket fogja szolgálni, támogatni, a *Gazdasági Értesítő* c. rovattal megszoportitaj.

Ezt az új rovatot *Kossuth* János dr., mint a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek ez idő szerint való h. titkára, fogja vezetni, — s éppen ezért a *Gazdasági Értesítő*-be szánt kéziratok egyenesen hozzá intézendők, habár a felelősséget ezért a rovatért is a szerkesztő viseli.

Reméljük, hogy ez az új rovat teljes érdeklődést, élénk közszellemet ébreszt vármegyénk intelligens gazdaközönységében. Reméljük, hogy a gazdasági egyesületi tagok soraiból felszaporodik t. olvasó közönységünk száma és reméljük, hogy az új viszony, mely ekként a lap és új pártolói között szövődik, csak üdvös hatással

lesz a *Zemplén* erkölcsi erejének gyarapodására.

Bizalommal számítunk a jövőben is eddigi kedvelt munkatársainkra, kiknek díszes névsorát van szerencsénk bemutatni.

Dolgozó társaink voltak és maradnak jövőre is: *Abonyi* Gyula (a nemzeti színház tagja), *Abszi*, *Andrejezo* József, *Aszalay* Gyula, *Átányi* József dr., *Bajusz* József id., *Becske* Balint, *Ballagi* Géza dr. (jogakadémiai tanár) *Bihary* Emil, *Bohnár* István (a Torna-vár-megye főmunkatársa) *Buza* Barna, *Chyzer* Kornél, *Chyzer* Kornél dr., *Chyzer* Béla dr., *Cserép* József dr. (tanár), *Cuprum*, *Dókus* Gyula, *Erdélyi* Sándor, *Exner* Kornél dr., *Fejes* István, *Farkas* Bertalan, *Fischer* Armin, *Gidófalvy* István dr., *Haraszthy* Miklós, *Horváth* Ádám dr. (ország. képviselő), *Horkay* Bertalan, *Holosnyay* Ciril, *Kálniczky* Géza dr., *Kátó*, *Kende* Antal, *Kemechey* Jenő (a Szegedi Napló-nak belső munkatársa) *Kiss* Gyula, *Kiss* Károly (S. a. Ujhely), *Knopfler* Sándor, *Kossuth* János dr., *Kozma* Alajos, *Kun* Dániel, *Máczai*, *Margitai* József dr., *Matolai* Béla, *Metzner* Antal, *Mikrós*, *Moldován* Gergely dr. (egyetemi tanár), *Muzsa* Gyula, (Pati Kárus), *Paszlavszky* Sándor, *Petrovics* Elek, *Péter* Mihály, *Polányi* Gyula, *Payzss* Andor, *Prihoda* Etele, *Rác* Kálmán, (tanár), *Rác* Lajos (tanár), *Romulusz*, *Rónay* István (az ujhelyi kir. dohánygyár vezetője), *Rudnyánszky* Gyula, *Schmidt* Lajos (a Zemplén belső munkatársa), *Szabó* Kálmán, *Székely* Albert dr., *Szini* Péter, *Thuránszky* László, *Vécsy* J. *Bekény* (tanár), *Zempléni* J. *Arpád*, *Zempléni* *Moscovitz* Iván, *Zempléni* T. *István*, *Zombori* *Gedő*, *Zseltvay* *Bogdán*.

A *Zemplén* tudósítói és levelezői: *Adamo* *vics* József, *Argyelán* Miklós, *Balázs* Ede, *Batta* *Gedeon*, *Bodolay* József, *Csernyiczky* János, *Dancs* *János*, *Danyieshó* György, *Dely* *Endre*, *Dutkay* *István*, *Gerzanic* *Tivadar*, *Győry* *Béla*, *Győry* *István*, *Hatvany* *László*, *Haraszthy* *István*, *Hubay* *Miklós*, *Illésházy* *Endre*, *Kecskeméthy* *Zsigmond*, *Korchma* *Menyhért*, *Krajnyák* *Sándor*, *Kula* *István*, *Mari* *kóvszky* *Bertalan*, *Pataky* *Miklós*, *Pethő* *Dániel*, *Román* *Lajos*, *Siskovics* *Sándor*, *Szmligovics* *Gerő*, *Szoták* *János*, *Sztavinszky* *Sándor*, *Somossy* *Sándor*, *Vajda* *János* és *Wischán* *József*.

Ez az erős gárda szolgálta ki ez ő évben a „Zemplén” által képviselt közérdekeket, — s mert a lapnak irányelveiben és vezetésében változás nem fog bekövetkezni: bizonyára hiven követ bennünket ez a díszes gárda az új évben is s velünk

együttesen munkás részt vesz a mindnyájunkra váro feladatok sikeres megoldásában.

Ily körülmények között merjük ígérni, hogy t. olvasóközönységünk jogos igényeit hiven és megalégedésre fogjuk szolgálni a jövőben is.

Előfizetőinket kérjük, hogy a t. olvasó közönység körében terjesszék lapunkat. Dolgozó társainktól, ugyszintén a *Zemplén* t. levelezőtől és tudósítótól pedig bizalommal várjuk, hogy publicistai súlyos feladatainkat szíves közremunkálásukkal megkönnyítik.

Hazafiai üdvözléssel:

A „Zemplén” szerkesztősége.

A kiadó szava.

A tulajdonomat képező *Zemplén*, mely akár terjedelmét, akár tartalmasságát tekintsük a vidéki heti lapok sorában kiváló helyet foglal el, a létrejött szerződés szerint 1892-től kezdve hivatalos lapja lett a zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek és mint ilyen a *Gazdasági Értesítő* c. rovattal megnagyobbodva, abban a t. gazda közönység erkölcsi és anyagi érdekeit fogja szolgálni.

Nagy előnyök háramlanak e szerződéses viszonyból a gazdasági egyesületnek minden egyes alapító és rendes tagjára; így, hogy a sok közül csak kettőt említek, minden gazda, aki tagja az egyesületnek, a lap *Gazd. Ért.* című rovatában, öt garmond sornyi terjedelemben, *ingyen hirdetheti* azt, amit gazdaságából el akar adni, vagy gazdasága számára meg akar venni, — továbbá a *Zemplén*-t, ha arra az év elején prenumerál és az előfizetés díját egy összegben előre beküldi, *fél áron kapja*. Ez a kedvezés kiterjed azokra az egyesületi tagokra is, kik már eddig is előfizetői voltak a lapnak, ha a fizetésre megszabott feltételnek eleget tesznek, vagyis ha az előfizetést *előre* beküldik.

Én szeretem az ősz, szeretem a telet, a tavaszt, a nyarat. Mind szeretem. Mert mindegyiknek megvan a maga szépsége. A ki gyönyörködni tud, az boldog. Nekem, míg ily szempárba nézhetek, mint a tiéd édesem, nem lehet nem gyönyörködnöm, nem lehet boldognak nem lennem. — Minden évszakban boldog vagyok veled: tavasszal, ha virágok közt latlak bolyongani; nyáron, midőn a fák hűsei alatt hasonlítatom össze szemed fényét a nap hó sugarával, ősszel, midőn a hűvös, borongós napok beállnak, hozzánk nem ül be az unalom. Tekintetem mindig elmulat bűvös bájos lényeden, míg engem a szerelem tanit meg téged szórakoztatni.

Ritka báj van a téli képen. Az ablakon jég-
rózsák nőnek, tundóklík a fák zuzmarája, mint
ezüst; a bérc ormát fehér lepel takarja. Jég há-
tán a korcsolyapárok szeszélyes cikk-cakkokat
rajzolnak.

Am ez a világ hideg... hideg... Eszembe
jutnak a nyomorultak, kiknek nincs meleg, fűtött
lakuk, kik a vékony öltönyt hiába huzzák össze
magukon, mégis aláfér a hideg szél karma, a fagy
halált osztó keze.

Oh jótékonyság, oh könyörületesség anygala!
Ilyenkor jut szép szereped!

A gólyák, a darvak, a fecskék, az éneklő
madarak elmehetnek szebb, enyhébb tájra. De a
szegény, az elesett, a röghöz kötött embernek
mindenütt tele van.

TÁRCA.

Kis virágok messze tájról.

Vigasztalás.

— Weiss Julián —

Csak el ne csügedj! Nyujt a lét vigaszt.
Ha sebet üt, be is hegeszti azt.
A vök baját e tény enyhítse meg:
Iker anyósok nincsenek.

Feddés.

— Paschko. —

Megnősülsz, bár száma éveidnek hatvan!
Ilyen vén és mégis oly tapasztalatlan!

Gyöngédség.

— Contessa. —

Neghalt Amint, még a halálban is
A gyöngédség valódi mintaképe.
Azt fájlalá végsohajával is:
Hogy hitvese előtt került az égbe.

Méry Károly.

Muló ősszel.

Az ég borongós, a levegő hűsül. Mintha
hültni kezdene a föld szíve, mintha érezné közeledő
halálát, az enyészetet. — A felhők közül oly bá-
gyadtan néz a nap a világra, mint a ha'dokló,
midőn itt akarja hagyni elveivel és keserveivel,
örömeivel és bujával. Mert még a keserve, a bánata
is oly jól esik az életnek. A halált csak örület
kedvelteti meg velünk, a józanság irtózik tőle.
Nem sokára esni fog a hó is. Az első hó.
Szinte kepezem szállongani.

Betakarja a földet, a nagy haldoklót. Szép
fehér, igazan halottas lepellel. A szél súvölt. „Cir-
cum dederunt“.

Jójj, édes, menjünk, nézzük meg a kertben
az elhervadt virágokat Mit beszélnek. Nemrég oly
sok szépet mondtak, midőn kabátomra tüztél
belőlük egy-két szálát. Színeik szavaidat pótolták
és én megértém. Ékes is a virág nyelve. Akár a
legszebb költemény, úgy hirdetik a szerelmet.
Minden virágszál azt mondja: „Szeretlek!”

Itt az ősz, elszárgult az erdő lombozata, a
szélroham elseperte a fák ékes koronáját. Nedves
köd borítja a le arolt réteket.

Sokszor megénekelték a költők, sokszor meg-
írták a tárcairók. Sok költészet is van benne, a
hervadás költészete, melyet úgy szépít az elmulás
sejtelemserősége.

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

Úgy a régi, mint az újonnan belépő előfizetők, kik egyszersmind a gazdasági egyesületnek is tagjai, (ide nem értve a községet, mint tagokat) a laphordatásnak ezt az előnyét azonban csak úgy élvezhetik, ha a 3 ftnyi díjat legkésőbb 1892. évi jan. hó 31-ig hozzám beküldik.

Mindezeknek köztudomásra hozatala végett a Zemplén-nek ezt a számát már most abban a reményben küldöm meg a t. gazdasági egyesület minden egyes tagjának, hogy mérlegelven s felösmervén az előnyöket; lapomat pártfogásukkal megtisztelik s rá előfizetnek.

A nem gazd. egyesületi tagok számára a lap előfizetésének díja továbbra is változatlan marad, vagyis:

egész évre . . . . . 6 ft — kr.
fél „ . . . . . 3 „ — kr.
negyed „ . . . . . 1 „ 50 kr.

S.-a.-Ujhely, 1891. dec. 12.

Özv. Boruth Elemérné

a Zemplén⁶ kiadó tulajdonosa.

Tegyünk a népért.

— Három cikk. —

I.

A papok szószékről, a honatyák parlamentári padokról, az újságírók lapokban, a nemzetgazdák szakmunkákban hirdetik és panaszzolják, hogy földnépünk, a pár barázdas gazdaosztály, végső veszedelmbe jutott, mert míg elemi csapások, sanyaru évek láthatják folyton s apasztják jövedelmét évről-évre: az adók, mindenféle közterhek és a nagyobb tőkével szemben vívott verseny sikertelensége alakjában rájuk nehezedő terhek egyre sokasodnak felettük s ezáltal helyzetük ma-holnap elviselhetetlen lesz.

A nagy közönség meghallgatja e beszédeket; ha éppen unja magát elolvasa az erre vonatkozó cikkelyeket és azután nem törődik velük tovább.

Aki kedvező viszonyok között van az közönyös marad, mert sorsával ki van békülve; aki pedig rászorulna, hogy az elpanaszolt bajok orvosoltassanak, mert azokban ő is szenved: az azért marad tétlen, mert vagy nem ismeri a nyomorból kivezető utat, vagy gyengének érzi magát a kezdeményezésre. Akiknek végre lenne erejük segíteni, azok sajnálják feláldozni kényelmüket és így a kezdeményezést mindenki mástól várja.

Legtöbb az államra szeretne támaszkodni s ezek nem vetnek számot azzal, hogy bár az állam sokat tehet e bajok enyhítésére, azt véglegesen csak a társadalom maga képes meggyógyítani egy hatalmas

Hideg és éhség! Kinek fogalomköre nem foglal magában titeket; szerencsés, de szánandó is, mert ritka esetben van tudatával annak, mi a könyörület.

Oh prémes felőlől ne büszkélkedjél a hitvány rongy felett, juttass inkább telt zsebed tartalmából annak a kopott rongynak is. Szeszélyesen fordul a sors kereke. Te is a rongy közé juthatsz.

Még azokat is becslöm, kik javára mulatnak. Egyesületek és egyesek, ne feledkezzetek meg az éhezőkéről és a didergőkéről! . . . . .

De hiszen még a nap beveti sugarát szegény lakom ablakán, még felső kabát nélkül is el lehet járni. Hanem néhány nap múlva beállit küszöbünkre a legmogorvább téli zuzmara. Becsukjuk az ablakokat. A kályha tüze fellobban, pattog a faszilánk, izzik a szén. . . . .

Szomorú dallamod nem udvarképes a mi derült világunkban, melyet el nem homályosít a korán beálló est. Ott a csillár fénye s a kedvesnek ennél is ragyogóbb szeme. Ott a kedély lo bogó lángja, mi mellett a szerelem rózsái csak oly szépen fakadoznak, akár a legköltőibb tavaszi nap sugarainál.

A természet zordonsága nem zavarja meg hangulatomat, ha tapodom is az ut sarát, ha esernyőt is tartok az őszi eső ellen.

Sándor.

masan felpezsdülő s szilárdan kitartó tevékenység által.

Földművelő országnagyunk ma is; nálunk a kisbirtokosok és a szegény földnép helyzetének javítása oly imminens jelentőségű kérdés, mint a nyugat fejlett gyár-iparu országaiban a munkáskérdés.

Mert mit tapasztalunk a népnél?

Sorsával és a fennálló intézményekkel elégedetlen; s látva azt, hogy tőle csak vesznek el folyton a nélkül, hogy helyette adnának is cserébe segítséget: hibáztatja a létező viszonyokat, melyek szerinte mindenkire nézve kedvezők és rája nehezülnek aránylag a legnagyobb súlylyal.

Tényleg úgy van, hogy az ő sorsával nem igen törődik senki, hanem csak akkor vesznek tudomást róla, mikor az évnegyed közeledik s tőle az adót kell bekérni. Szükségében nem akad támasza, tanácsadója, hanem engedik menni a saját korlátolt esze után, mely igen ritkán képes őt okos tanácsokkal ellátni, mert egyrészt nem ismeri a boldogulhatás módjait, másrészt pedig hiányzik is, a társadalom közönye miatt, azok az intézmények, melyek őt a veszedelemből kiragadi lennének hivatva.

Igy aztán mit tapasztalunk?

Ha a fél-, vagy negyedtelkes gazda megszorul, ha betegség teszi egy időre keresetre képtelenné, vagy barma elpusztul; ha rossz termés vagy elemi csapás folytán oly helyzetbe jut, hogy árverés fenyegeti néhány talpalatnyi földét, házikóját: az uzsorások kezébe adja magát, kik pillanatnyi zavarából oly áron segítik ki, hogy mindene utána vesz.

A város messze van, tán nagy dologidő is állott be, mely akadályozza, hogy ily hosszú utat tegyen; de meg a városban csak nagyobb pénzintézetektől vehetne kölcsönt, mely miatt kezeseket kellene szereznie, vagyonát megbecsültetnie, betábláztatnia és így oly hosszú processzus után juthatna segítséghez, hogy mire azt megkapná, akkorra már tán romlása be is következett. De még egyéb is visszatartja attól, hogy ide forduljon. Egyszerű, korlátolt eszével fél a nagy urakhoz menni, könyörgésével alkalmatlankodni; tartózkodóbb, sem hogy a takarékpénztár ajtaján hetekig tartó habozás nélkül bemenne lépni s fél is, hogy merszének kárát vallja, mert az ismeretlen urakban nem hisz, azt tartja rólu, hogy azok az ő eszén túl akarnak járni.

Ezért, így megy aztán a falusi szatócshoz, korcsmároshoz, vagy a jó ég tudja elősorolni még mi minden titulus alatt szereplő apró uzsorához; ezt ismeri, találkozik vele minden nap, látja, hogy az barátságosan, biztatólag beszél vele s hamar adja azt a kis pénzt, melyre neki égető szüksége van és felveszi tőle, bármily kamatra. Oly pénzhez jut, melyet pontosan nem kell fizetnie, hanem a lejáratkor még adnak is hozzá szívesen. Könnyen jut segítséghez, nem szorongatják érte s így hősen költekezik.

Mikor pedig fizetésre kerül a sor: úgy elszámol hitelezője, hogy akár a koldusbothoz folyamodjék. Akkor elkecsereedik, a bódító pálinkában keresi kétségbeesése orvosságát és a kicsapongó élet elszoktatja a munkától végkép, s így vagyonának utolsó romjai is a korcsmáros zsebébe kerülnek. És szomorú példáján nem okulnak még sem, mert alig van oly kisebb gazda, ki meg ne szorulna s annak gyors segítséget a mostani viszonyok között csak az uzsorás ad, kinek hálójából többé menekülni nem tud, aki egyszer belekerült.

Ezen segíteni kell nemcsak a földet turó szegény népért, hanem közérdekből is.

Egy józan életű, vagyonos, erkölcsös érületű földművelő osztály képezheti ma nálunk az állami és társadalmi rend leg-szilárdabb alapját

Alkalmat kell tehát nyújtani arra, hogy a nép anyagi helyzete javuljon, mert ez maga után vonja a gondolkodás világosságát, az érzések és kedély nemességét is.

Ha a nép látja, hogy sanyaruságában segítik — hálás lesz. Ha munkája gyümölcsözők helyzete anyira javul, hogy egzisztenciája veszedelemnek nincs többé kitéve: az irigység, roszakarat, bünös gondolatok csirája kivesz belőle és leghatalmasabb védője ő lesz annak az állami és társadalmi rendnek, melyben látja, hogy boldogulása lehetséges.

Oda kell ezért hatnunk, hogy a népet kiemeljük az anyagi romlás és erkölcsi sülyedés fertőjéből.

Leghatalmasabb eszköz erre a hitelszövetkezetek alakítása, melyek népszerűvé tétele és elterjesztése leginkább a papoknak lehet feladata. Bennük bizik leginkább a nép, ők ennek tanácsadói, vigasztalói nyomorúságában. Hivatásukkal nemcsak, hogy nem ellenkezik az ügynek élére állni, sőt joggal várhatja meg bárki tőlük, hogy ha hirdetik a boldogulás módját, ha jóra, nemesre, erkölcsösségre serkentenek a templom falain belül: fáradozzanak azon eszközök megteremtésén az életben is, melyek által az említett célok elérhetők. Működésükben karöltve kell haladniok a néptanítóval, kinek szintén feladata az élet számára használható derék embereket nevelni.

Gidófalvy István dr.

„A falusi felolvasások.”

— Reflexió a „Zemplén” nov. 22-iki vezércikkére. *) —

»A nap ide stova a Baktérítő felett fog ragyogni, ami azt jelenti, hogy tél lesz. Az emberek egyik része ilyenkor nagyokat ásít: a másik betér zsidóvízre a korcsmába.« Sokan meg vadászni indulnak. A vadászok kétfélék. Az egyik felkeresi a réteket, a halmokat, a hegyeket, ahol lomha köd ül; a másik az eszmék mezejét, ahol lomha emberek ülnek. Az egyik lefosóval, a másik irótollal lövi a vadat.

Ne vegye tőlem sértésnek Szabó ur, ha, gondolkodván e becses lap 47. számában írt vezércikke felett, a vadászok között ilyen párhuzamot vontam. Mert azt a törekvést, »hogy a műveltség hullámgyűrűit minél szélesebbre toljuk:« teljes szívemből üdvözlöm; de hogy ennek eszközei a falusi felolvasások lennének, általában pedig, hogy ily felolvasások létesülhettek, legalább mai viszonyaink között, azt már nem tudom elképzelni. — Egy kis gondolkodás után igazat ad nekem Sz. ur, mert meglehetősen ismeri a falusi viszonyokat.

A felolvasás, hogy célját érje, két tényezőzt és számos mellékkörülményeket kíván.

Az egyik tényező a felolvasók; a másik a hallgatók; a mellékkörülmények pedig azok a kívánalmak, a melyeknek hiányában a két tényező »fényeskedik.« Azok s köztük Sz. ur is, akik ez eszme kivételét sürgetik, olyanformán járnak, mint járna az a hadügyminister, ki a legénységnek mind egyszámú bakkancsot csinálna. Sz. ur egy boltban venné a városi, meg a falusi ember kalapját. Mindezekkel pedig csak azt akarom mondani: hogy amint a természetben, úgy a művelődésben sem lehet ugrás.

A felolvasás, bármily népies legyen is az, bizonyos alapismereteket kíván. Ha pl. a tudomány egyes köreiből veszi tárgyát, azon az előadási formán túl már csakugyan nem terjeszkedhetik, a meyen traktálja, teszem föl a Term. Tud. Közlöny a maga olvasóit. Az alaptudás hiányában pedig, bármily egyszerű legyen különben a stílus, mai iskolázatásunk mellett, egy paraszt sem érti meg. Arra való azonban a részletes magyarázás, ami meg oda lyukadna ki, ahová a csabai tót magyarázata, aki a telegráfról ilyen prelekiót tartott: »Barátom, képzelj egy olyan kutyát, amelynek farka Szarvason, a feje Csabán van: ha Szarvason a farkára lépsz, Csabán ordítja el magát.« A tudomány istenasszonyának csábító természetére katrincit akasztanánk és a tudománynak lenne két kasztja: egy paraszt és egy uri tudomány.

De Sz. ur rámutat a mindennapi életre, az erkölcsstanra stb.

Kérem szeretettel, ha már az erkölcsstanról is szó van, mireva ők a templomok, ahol a lelkes folyton és folyton az erkölcsstan mezején legelteti a maga nyáját. Ha a szószék, a maga nimbuszával, nem képes hatni az erkölcsök finomodására: fog-e ez a tervezett felolvasás, amelyet Sz. ur oly lelkesen kifundált.

Végül, bajos dolog akármelyik falusi papban, vagy tanítójában egy kész felolvasót látni. A felolvasásnak, ha már rátermett lenne is közönségünk, hogy ható erővel birjon, alakban és

*) Közlésével, rajtunk kívül álló okok miatt késtünk.

Szark.

Folytatás a mellékletben.

tartalomban magával kell hordani bizonyos ügyes séget.

Hogy pedig valaki azt ne gondolja, hogy a falvak közművelődésének ellensége vagyok: sietek megjegyezni, hogy én egy más, sokkal praktikusabb módját szeretném látni a művelődésnek: a népkönyvtárak és népkasszinók f. állítását.

Sokszor pengették már ezt, de az eszme kiáltó szó volt a pusztában; pedig hatalmasabb faktora a csiszolódásnak nem lehetne ennél. A jó könyvek különféle tartalmaikkal jobban lekötnek az otthon ásitozni hajlandó együgyű népet, mint a legtöbbszor ügyetlen, vagy untató felolvasás. A korszerű, a világot mozgó eszméktől sem esnek igen távol a falusi gondolkodás, mert a kaszinó néhány néplapja eléggé tájékoztatja őket. S hogy most nincs igazi néplap, annak oka, a pártolás hiánya. A népkasszinói élet teremthetne egy minden ízében tősgyökeres magyar néplapot.

Szerintem a nép lelkeletének finomodására, az ismeretek tágitására semmivel sem lehetne jobban hatni, mint a kaszinók által. Itt eközben az ismeretek alfája maga után vonná a bétát, a gammát, s így tovább kelemes szórakodás alakjában. Természetesen, hogy mindezen szellemi táplálkozásnak a papok és tanítók lehetnek legalkalmasabb intézői.

Idővel, mikor e szép hazából a sötét, alacsony iskolatermek mind eltűnnek, a tanítói szegénység és képzetlenség csak a mult fájó emlékeiben fog élni, hanem lesz a rongy helyett a tanítókön csinos posztókabát s a fel sem veszem helyett a sarkaló ügybuzgalom lesz a népiszkolai tanítást vezető szellem: lesz igazi népiszkolai nevelés. Mikor Sz. urnak is, nekem is már régen ősz lesz a hajunk valamennyi szála: valaki felvetheti a falusi felolvasások ideáját is.

Addig csak annak örülünk, ha a kultura nagy épületében felvászoroghatunk az első lép csőre.

Gondozzuk a bábót: a selyemlepké biztoson kikél.

Erre nógassa Sz. ur és a művelődés minden barátja az álo akóros tisztelendő és tanító urakat.

Péter Mihály.

Vármegyei ügyek.

A vármegye közigazg. bizottsága tegnap délután tartotta az évben utolsó havi ülését, melynek főbb mozzanatai a következők voltak: A betegségéből fellábadt főispán óméltósága az elnöki széket éljenzés közt elfoglalván, Horváth J. h. főjegyző felolvasta az alispáni jelentést, mely szerint ez év nov. hó folyamán Amerikába vándorolt 198, viszszejött 75 egyén; az egész vármegye területén zugiskolat nem találtak. — Az újhelyi j. f. szolgabírája megerősítés végett benyújtotta az újhelyi bérkocsi revideált díjszabását, melynek alapján egy-egy bérkocsi díja a vasúti állomáshoz ki vagy be 80 krról 60 krra, továbbá a kilométerenkint számítandó egységár 15 krról 10 krra leszállított, egyszersmind felhivatott a járás f. szolgabírája, hogy a bérkocsi-tulajdonosokat fogataiknak tisztán s jókarban tartására szükség esetén hatóságilag kényszerítse. — A nagy mértékben uralkodó légzőszervi lázas hurutok* kedvezőtlen közegészségi állapotokat szültek; Újhelyben a difteritiznek júl. 7-től dec. 6-ig 22 gyermek lett az áldozata, A vérhas Tavarnán és Pcsolina községben jelentkezett. — Az iskolamulasztó gyermekek szüleinek szigorú megbüntetésére a j. f. szolgabírák utasítottak. — A vármegyei árvaszéknél nov. 30-ig 3951 ügydarabdal szaporodott a beadványok száma, ennek dacára a hátralék csak 484. — A királyi törvényszéki fogházban novemb. végén volt a rablétszám: 202, ebben elítelt: 160. — Az igaz minimista erő kiszolgáltatása a következő arányokat mutatja: a Kádár Mihály utbiztos kerületében 98%, a Kormány László kerületében 100%, a Reteghy Mihály ker. 93%, a Zaborovszky Kornél ker. 91%, a Zalanffy Sándor ker. 97.5%, a Ribnyikár Pál ker. 100%, a Füzesbény Károly ker. 70%. A kavicszállításra vállalkozott községek közül kitünt Köröm, mely köteleességének teljesen eleget tett. — Az egyes adók befizetése kedvező volt; befizettetett: 238.365 ft 26¹/₈ kr. a mult évi novemberi eredményhez mérten most több: 18.362 ft 15 krral, hátralékban maradt: 743.674 ft 51¹/₂ kr., a hadmentességi díj befizetésében, 8595 ft 92 krrban, 1432 ft 12 krrnyi visszaesés mutatkozik, a hátralék pedig 69.020 ft 57 és fél krra rug. — Kivételment nősülésre engedelmet nyertek: Rák János és Goroly Pál hadköteles egyének.

Választmányi ülés. A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület f. hó 14-én d. u. 2 órakor, a róm. kat. plébánián választmányi ülést tart, melyre a tagok meghívotnak. — Prámer Alajos e. I. alelnök.

Az utadőgyben felszólaló küldöttség tegnap

d. u. 3-kor az alispán elnöklete mellett ülésezett, mely alkalommal 28 rendbeli felszólalás nyert elintézt.

Hirek a nagyvilágból.

A kínai lázadásról érkezett legújabb távirati tudósítás szerint a császári csapatok teljesen szétverték a lazadókat. A lemészárolt keresztények számát 500-ra becsülik.

Dom Pedro, brazilai ex császár, Párisban f. hó 4 én meghalt. Mint egy távirat jelenti a száműzött uralkodót az influenza ölte meg. II. Dom Pedro 1825-ben dec. 2-án született s unokája volt az I. Napóleon hadai elől Braziliába menekült VI. János portugál királynak és unokatestvére Ferenc-József királynak. Dom Pedro császár ugyanis fia volt Leopoldina főhercegnőnek, Ferenc császár leányának és Károly Lajos főherceg hugának.

Orosz Lengyelországban rendeletet adtak ki, melylyel kőtelezték a lengyel tanítókat, hogy egy év alatt tanuljanak meg oroszul, mert különben állásuktól elmozdítják őket.

Hirek az országból.

Uj püspökök Ófelsége a király Ssmrecsányi Pál dr. egri apát-kanonokot szepesi r. k. pü-pökké, — Drohobecsky Gyula, ugvári gk. tanítóképző-intézet igazgatóját pedig kőrösi (Horvátország) g. k. pü-pökké nevezte ki. Az új püspökök kanonikus proceszusát Bécsben f. hó 3-án tartották meg a pápai nuncius házikópalnájában. — Drohobecsky püspök Máramarosban, Karacsonyfalván, 1853. nov. 5-én született, — és így Benjaminja lesz a magyar főpapi karnak.

Uj főispánok. A hivatalos lap folyó hó 6-iki száma két erdélyi főispán kinevezését közli, mely szerint Török Albert dr., Udvarhely-vármegye alispánja, ugyane vármegye főispánává, — Szentkereszthy György br. földbirtokos pedig Hunyadvármegye főispánjává nevezetett ki.

Uj tizparancsolat A Budpesten alakult Magyar Egyesület erős elhatározással fogott munkához, hogy mielőbb magyarrá tegye a magyar főváros. Akciójának tiz parancsolata így szól: 1. Támogassuk egymást szent ügyünk szolgálatában. — 2. Beszéljünk, a hol csak lehet, mindig magyarul, s törekedjünk arra, hogy minden magyarul tudó polgártársunk hasonlóképpen cselekedjék. — 3. Tartsuk ébren a hazafias közszellemet és a nemzeti önértzetet. — 4. Támogassuk a magyar sajtót, irodalmat és művészetet. — 5. Lehetőleg mellőzzük a helybeli idegen lapokat! Ne fizessünk elő azokra! Testtel lélekkel hassunk oda, hogy nyilvános helyeken a helyi lapok közül csak magyar nyelvűeket tartsanak. — 6. Csak oly iparosoknál rendeljünk munkát, és csak oly üzletekben vásároljunk: hol a cég, a kiszolgálás, a levelezés, és a számla kizárólag magyar. — 7. Német mulató helyekre ne járjunk! — 8. Német étlapot ne fogadjunk el. Vendéglőkben és kávéházakban magyar kiszolgálást kívánjunk. — 9. Legyen mindegyikünk a magyarosítás ügyének apostola. Ha bárhol magyarellenes jelenséget tapasztalunk, erről haladéktalanul értesítsük az elnökséget. — 10. Mindegyikünk szerezzon legalább egy új tagot.

Az országgyűlés képviselőháza f. hó 10-iki ülésében nagy többséggel elfogadta a kormány törvényjavaslatát, mely szerint a magyar állami megalapításának ezred éves ünnepe alkalmából Budapesten 1895-ben országos nemzeti kiállítást fognak rendezni. A kisebbség, élén Zichy Jenő gróffal, amellet kardoskodott, hogy világkiállítás legyen. Baross Gábor, keresk. minster, kijelentette, hogy a nemzeti kiállításnak főpátrónusa Ófelsége lesz. Ófelsége — u. m. — az ezredik év ünnepére meg fogja hívni azokat, kiknek részvétele ünnepünkön a művelt Európa érdeklődését fogja igazolni.*

Színház.

Szombaton f. hó 15-én Ferencziné Erzsébet jutalomjátékul Csiky-nek A vad rossa című színművét adták, A színház, mint rendesen, ezúttal is üres volt. Ez elszomorító körülmény dacára a szereplőket nem hagyta el jó kedvük. Az előadás élvezetes, egybehangzó volt; mert minden szereplő, a saját egyéniségének megfelelő szerephez jutott. A kevés számú közönség megtapsolta Krémert (Boglár Bálint), Feketét (Kapor István), Hevesit (Kapor Miska, borbély); megismételtette Ferencziné E. (Klára) dalait, kinek ez alkalommal több jutott a morális elismerésből, a tapsból, mint az anyagi jutalomból, mely mindössze egy bokrétaból állott.

Vasárnap délután gyermek-előadás volt, mely mint rendesen — roppant tetszett a gyerek seregnek, mely ma számára nézve kisebb volt, mint más alkalommal. Taps jutott bőven ugyszólván mindenkinek Este Margittay Dezső Eszes bankó népszínművét adták sikerült előadásban. Maga a darab,

dacára, hogy 50 arannyal van jutalmazva. semmit ér; se meséje, se cselekvénye nincs. A szereplők iparkodtak valami kis lelket önteni ebbe az üres darabba. Ferencziné (Hegedüs Kata) megismételtetett dalain gyönyörködünk; Ferencziné (Kelemen Mihály), kinek ez alkalommal hálásabb szerepe volt és Dunain (Czigány) kacagtunk. Ezekon kívül még igen jól játszottak Vágó (Sas Ferke) és Hevesi (Jódli).

Hétfőn Krémer Sándor jutalomjátéka Tricoche és Cacolette híres francia bohózatot vigjáték került színre. A címszerepet Bányai (Cacolette) és Hevesi (Tricoche) igen ügyesen adták. Krémer (Emil herceg) iparkodott a neki meg nem felelő szerepnek eleget tenni. Meg is tapsolta a közönség; jollehet ez előadásra egyik kiváló szerepének alakítását vártuk Krémertől.

Kedden Androinnak Üdvöske című csinos, vig operettejé alkalmával igen tetszett Ferencziné (Bettina) és Vágó (Pipó) duettje, jollehet, ez utóbbi ma sem igen remekelt énekével, mint rendesen. Kár is az igazgatónak e máskülönbön ügyes s elég sokoldalú színészt arra kényszeríteni, hogy ének-pártikat morzsoljon le a közönség előtt. Jól játszottak még Bányai (Bocco) és Hevesi (VIII. Loránd). Ez a darab, különben, megérdemelte volna, hogy jobban betanulják, mert a sugónékn, kit mindig szidnak, ez alkalommal csakugyan ki kellett tennie magáért, s ezért egyszer köszönetet szavazunk neki. A szereplőket mentheti talán az, hogy a leszállított helyárak dacára is, csaknem üres háznak játszottak.

Szerdán Dunai Árpád jutalomjátékul — zóna előadás fél helyárrakkal — Bercsik Árpád népszínművét A paraszt kisasszony-t adták. Ferencziné (Jolán), mint mindig, ezúttal is kitünt kedves jétékával és egy-két csinos dalával. A többi szereplő is derekasan megálta helyét, már amennyire kiki saját rezortjából személyesített meg egyet-mást. Nagy Ida (Matild), Ságihné (özv. Gönczöl Jánosné), Bányai (Kelemen Tamás), Vágó (Fátyol Gergely) és végre Dunai (Sánta Matyi), — a számandó félhelyárrakkal jutalmazott!

Csütörtökön Benedic híres színművében A hamupipóké-ben a címszerepet igen ügyesen alakította Ságih Róza (Elfried) Kár, hogy gyors beszéde miatt néha csaknem érthetlenné vált deklamálása és az amugy is gyenge hangja elmosódottá, szintelenné lett. Tetszették még Ságihné igazgatóné, Nagy Mari (intézeti nővendék) és Krémer (Eichonov gróf).

Pénteken Bisson vigjátékát A megboldogult adták. Maga a darab kitünő volta a szokottnál nagyobb közönséget vonzott a színházba; de azért még mindig elérhetetlen ábrándját képezi a társulatnak a telt ház! Az előadást igen sikerűtnek mondhatjuk, habár néha a legkomolyabb pillanatokban a közönségtől a szereplőkre is ráragadt a mosolygás úgy, hogy az előadás meg-megakadt, mire a közönség önkénytelenül tapsolt. Krémer (Dupperon), ma megmutatta, hogy a szalondarabokban van igazán otthon, amikor nem a boldog, hanem a boldogtalan szerelmet kell tolmácsolnia. Igen jól adták még szerepüket Nagy Ida (Valentine), Vágó (Valory) és Bányai (Mathien). Csak azt a jóakaró figyelmeztetést merjük megköszönni, hogy ne vegyék annyira igénybe a sugónót, hanem tanulják be jobban szerepüket; mert ez a rendkívüli hangos sugás idegessé teszi az embert. (— n.—s.)

Szombaton H. Nagy Ida és Hevesi Lajos jutalomjátékul A cigány. Erről a jövő számban. — l.

Különlék.

(Legfelsőbb adomány.) Ófelsége a károlyfalusi égetteknek, főispán óméltósága közbenjárásával legkegyelmesebben 500 ftot adományozott.

(Személyi hir.) Bihar Ferenc ezredes, a 10-ik honvéd gyalogezred parancsnoka, az itt állomásozó zászlóalj megvizsgálása céljából f. hó 8. 9. és 10-én városunkban időzött. Eljárásának befejezésekor a tapasztalt rend és pontosság felett ugy Lenz zászlóaljparancsnoknak, mint a zászlóalj többi tisztjeinek meglegedését és elismerését nyilvánította.

(Az időjárás) változatlanul enyhe. E hét folyamán egy-két éjjel volt ugyan erős dérképződés, ami reggelenként hideg hangulatot kölcsönzött a tájnak, hanem napköltével ismét visszaváltotta jogait az enyhe fuvalat. Az ősz tartóssága mellett legjobb bizonyosság, hogy a kőműveseknek még mindig jó keresetük van. Tegnap délben 6 R^o os meleget mutatott a hőmérő.

(Vezércikkünkhez.) Elérkezett a tizenkettedik órája annak, hogy a nemzet értelmisége felrázassék abból a megcsontosodott közönyből, melylyel a szegény földmivelő népp nyomorát, rohamos elszegényedését tétlenül nézi; kívánatos, hogy a sajtó közös akarattal akcióba lépjen. Míg a román, szász és tót nemzetiségek, hitelszövetkezetek és más pénzintézetek által támogatva, folyton erősbödnek anyagilag: a magyar elem egyre szegényedik, minek csak úgy lehet utját vágni, ha

teljes erővel követeli a közvélemény, illetve az ezt megalkotó sajtó, hogy e helyzetet javítva legyen és ha rámutat az okokra, az eszközökre, melyek népként földhöz ragadtságát megszüntetik s ez által egész karakterét jobbra, nemesbbé teszik. Csekély erőnkhez mért arányban mi eddig is munkáltunk a jelzett irányban. Nem ringatjuk magunkat abban a hiu illúzióban, hogy az általunk megjelölt ut volna az egyedül udvozító, sőt örömközpont, hogy azok, alaposabb jártassággal bírnak, kik e tárgyban, mintegy provokálják a vélemények harcát; mert minél szélesebb körben sikerül az üdvös eszme, a falusi kis gazdák sorsának javítása iránt teljes érdeklődést keltetni: annál bizonyosabban és annál inkább lesz könnyítve rajtuk. Midőn *Gidofalvy István dr. t. Sz.* Régennek hazafias lelkesítő közjegyzőjét, munkatársaink sorában örömmel üdvözöljük, nagyérdemű cikksorozatára innen is felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

(A korcsolyázás iránt érdeklődők körében) élénk mozgalom uralkodik. Ugyanis az egyesület intézői, egyrészt a szükségesség élett meghajolva, másrészt a közönségnek engedve elhatározták, hogy az egyesületi jégpálya mellett egy felfűtött csarnokot fognak építtetni. Ezt a nézőcsarnokot, mint értesülünk, a korcsolyázás évadjának bekezdésével a közhasználatnak átadják. A csarnok felépítésével az egyesület belső élete is átalakul annyiban, hogy míg eddig a nem korcsolyázók díjtalanul látogathattak az egyesületi jégpályát, ezután, minthogy a látogatás a csarnokba való belépés jogával lesz egybekötve, csak a meghatarozott mérsékelt napi- vagy évi díj befizetésének föltétele alatt; mi indokolva van azzal, hogy a mennyiben a csarnokot leginkább a nézők fogják igénybe venni, az egyesület pénztára a fenntartás, fűtés, részben pedig az építés költségeihez megkivántható fedezetet is tőlük nyerne. A belépő díjat egy-egy alkalomra 20 krban, az évi díjat pedig 3 ftban állapították meg. A korcsolyázók napi jegye marad, mint eddig volt 30 kr, a tanuló ifjúságé pedig személyenként 20 kr., a korcsolyázás évi díja ez utóbbiaknál 2 ft 50 kr., a rendes tagoké 5 ft lesz. — Az egyesület azonban mindazoknak, kik a csarnok építéséhez hozzájárulnak, kedvezéseket is nyújt. — A csarnok felépítésének költségeit ugyanis, az ez év tavaszán e célra tartott műkedvelői előadás által elért jövedelemből befolyt 130 ft-on felül, 10 fts részjegyek gyűjtése által szándékoznak fedezni. Ezek a részjegyek, amennyiben birtokosok családok, családokra szólnak, (értve a szülőket s még nem önálló gyermekeket), s azon kedvezést nyújtják, hogy minden részjegy birtokosa és családtagjai, amennyiben korcsolyázók csak *földiját* fizetnek, míg a nem korcsolyázók, a befizetett 10 ft-on felül, csak zene vagy ünnepségek rendezése alkalmával fogják fizetni az ily esetekben meghatározandó mérsékelt díjat, többiben pedig a jégpályára és csarnokba díjtalanul léphetnek mindaddig, míg a részjegyek birtokában vannak. Az utóbbi előny oly nyilvánvaló, hogy ily részjegy vásárlását mindenkinek, ki a korcsolyázás iránt érdeklődik, kívánatosá teszi.

(Az új évi gratulációk) megváltására bátorodunk emlékeztetni t. olvasóinkat. A váltásosok névsorát ez évi utolsó számunkban fogjuk ki nyomtatni.

(Halálozások.) *Szilágyi Béláné*, szül. *Díószeghy* Jolán, a nyírbátori járásbíró neje, f. hó 9-én Budapesten elhunyt. Hosszas és gyógyíthatatlan betegség után szabadulás volt számára a halál, mely gyászt hozott férjére és családjára. — *Szombathy* László dr., a varannai járás közszertetű orvosa, Budapesten, hol előrehaladott idegbajja ellen keresetek számára menedéket, e napokban elhunyt. Halálát édes anyja, neje és testvérei siratják. — A barancsi sírkertben f. hó 8-án helyezték örök nyugalomra özv. *Lutsánszky* Istvánné nyugalmazott tanítónét. Az 58 évet élt derék nőt gyermekein kívül a Seffer, Antal, Csutkay- és Argyllán-családok gyászolják. — Nyugodjanak békében!

(Betörés.) *Lukács József* andrásfalvi (Sárosm.) ismert tolvaj, kit a városból csavargás miatt két ízben kitoloncolt a rendőrség, f. hó 9-én este 9-óra tájban *Teich* Zsigmond Széchényi-terti üzleti helyiségének udvarára lopódzott és ott először is a tanuló szobájába és a raktárba vezető külső vas ajtó fészitette fel. A szobában talált tárgyak közt kotorászva, értékesebb dolgok híján, a boltba nyíló kettős fa- és vasajtó betöréséhez fogott. Az erős fejszecsapások után az ajtó már-már engedett, mikor a gazembert munkájában közelgő lépek hangja megállította. A tanuló jött haza lefeküdni. Ettől megriadva, futásnak eredt a betörő. A tanuló utána, — igaz, hogy csak tisztos távolságban, mert respektálta a baltát; kiáltására azonban hozzászegődött *Stefánicsk* József betűszedő és *Novajkay* Andor kereskedő-segéd, kik aztán egyesült erővel elfogták a menekülőt a malomközben s a főtánc posztot álló rendőrnek átadták. Ma már a kir. törvényszék börtönében várja büntetését.

(Hamis bankó) Egy kétes egzisztenciájú nőszemély e napokban, mikor esteledni kezdett, az újhelyi piacon kétgarasára kenyert vett és olyan

egyforintossal fizetett, melyet a kofa másnap reggel a rendőri hivatalban deponált, lévén az a leggyarlóbb hamisítás, egy kék ceruzával befirkált, puha fogású, piszkos papiros. A vizsgálat során megkerült a hamisító gavallér, kitől a főrest az ipsza kapta.

(Romeo és Julia.) Igaz ugyan, hogy *Romeo* 23, *Julia* 38 éves, de ez mit sem változtat a mélységes szerelmen, mert hiszen a szív dolgai oly kiszámíthatatlanok, oly következetlenek. Meglobbantja a legrealisabban gondolkozó agyat; bolondot csináltat a komoly emberrel; pedig a keserű kiabrándulás soh'sem szokott elmaradni. Ilyen dolog esett meg a minapaba, Újhelyhez közel, L. községében. Az ügyes, szorgalmas, kitűnő renomének örvendő 23 éves körjegyző és a 38 éves G-né szívében gyűt egymás iránt szerelmi láng, amely odáig fokozódott, hogy egy szép napon felszedődtek és ma mar valószínűleg a tengeri betegségen is túl esve Amerika partjain kötöttek ki. A megcsült férj bankodásán kívül a legszomorubb az a dologban, hogy az asszony férjétől néhány száz forintot, a nótárius pedig a falu pőnzéből tetemes összeget emelt el.

(Megjuttalmazott néptanító.) *Kopinecz* Antal isztáncsi g. k. néptanító a vall. és közokt. m. kir. minister a magyarnyelvnek buzgó és sikeres tanításiért a néhai *Fröhlich* br.-féle tanlmányi alapból 54 ftal jutalmazta. Sok ily derék buzgó és hazafias törekvésű tanítót a népnevelés ügyének!

(Jó takarmány nélkül) az állatok csak tengődnek s tartásuk sokkal többbe kerül, mint mikor jól tartják őket. És ez nagyon természetes. A jó tartás mellett sok munkaerőt és állati terméket nyerünk s így ezek értékesítésével aránylag kevesebbe jön az állatok tartása. A jó takarmány készítése azonban nehéz dolog s különösen az újabb eljárás módokkal sok bajuk van a gazdáknak. Pedig tényleg az újabb elartási módokat, minők a bevermeles, besavanyítás, préselés vagy sajtolás, kazalozás, barna szénakészítés stb. stb. oly életrevaló dolgok, hogy manapság már alig van gazdaság, hol egyik-másikát ne alkalmaznák. E módokat alaposan és gyakorlatilag tárgyalja a *Takarmányemlék mesterséges elartása* című könyv, mely *Kassán* a *Gyakorlati Mezőgazda* szerkesztőségében 86 krért megrendelhető. Fél börkötésben 1 ft 50 kr. A mű maga 124 lapra terjed és számos díszes ábrával van ellátva. Melegen ajánlhatjuk a gazdaközönség figyelmébe.

(Hasznos tudnivaló.) Egy külföldi szaklap szerint a bőrből készült lábbeliek tartósságának legjobb szere a ricinus olaj. Ez az olaj nemcsak hogy jól kitölti a bőr likacsait, de puhábbá és simuleknyebbá is teszi. Új lábbelinél a talpat ött lenmagolajjal a fejbőrt pedig ricinusal kell tele itatni. Az így gondozott cipőn nem hatol át a víz és tartóssabb is lesz. A lenolajjal jól teítatott talpak szinte két annyi ideig tartanak, mint a közönségesek. Nagyobb családok, hol a lábbeli évente oly sokba kerül, próbát tehetnek ezzel a gazdaságos dologgal. Meglátják, hogy a próbát nem bánják meg.

(Eladó) egy lábakon álló teljesen új díszes cimbalom. Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

(A „Központi Antiquarium”-nak) mai lapunkhoz mellékelte könyvjegyzékét ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe. Irodalmunk remekei, klasszikusai, úgy dísz, valamint az olcsó kiadásokban, ifjúsági iratok, regények és mulattató olvasmányok, nemkülönben történelmi, föld- és útirajzok, jogi és politikai munkák és más hasznos művek dús választékát találja benne az olvasó legnagyobb részben annyira olcsó árakon, hogy e nagy figyelemmel összeállított jegyzék tüzetes áttekintését a leg-sürgősebben ajánlhatjuk mindazoknak, akik jó és olcsó olvasmányt, valamint ajándék-könyveket kívánnak a közeli karácsonyi ünnepek alkalmából, valamint téli olvasmányok.

(Ezen kis szekrény 2 ft 25 krajczárba kerülne?) Az átellenbeni árudában ezen összegért sokkal nagyobb szekrényt kapok! Elhiszem, válaszola az eladó, azon szekrények utánzások, nálam pedig csak valódi Horgony-Kő-építészreket kap; csak fogadjá el ezen szekrényt, ha valamivel kisebb is, mert sokkal több örömet fog ezzel szerezni, mint a nagyobb utánzása. A vevő végre elfogadta, de nem látszott, hogy meg lett volna elégedve vele.

Ezen eset eszembe jutott, midőn az idén először mentem vásárra a karácsonyi ajándékok megtekintésére és mindenhol Horgony-Kő-építészreket kértek. Én felkerestem ennél fogva az esetleg előttem ismeretes vevőt és megkérdeztem, hogy hogyan van megelégedve a tavaly vett kis szekrényvel. — „Nagyon jól, az ember nem gondolná, hogy mily nagy mulatság rejlik ezen kis szekrényben, az idén a megfelelő kiegészítő szekrényt veszem! A hányzor csak fiammal építék, mindig örülök, hogy nem hagytam magamat az utánzatok nagysága által tévútra vezetni, mert ismerősömmel láttam egy utánzást, de az semmi az én szekrényemhez képest.” Néhány nap múlva hasonló kedvező ítéletet hallottam: a szülő és a gyermekek egészen el vannak ragadtatva a pompás épületek felett és örülnek azon berendezésnek, hogy a kövek és fűzetek készlete a kiegészítő szekrények hozzávételével sokkal nagyobbítható. Én ennél fogva ezen szép ajándékot minden szülőnek első sorban azon megjegyzéssel ajánlhatom, hogy a Richter-féle Horgony-Kő-építészreket gyár Bécsben, kívánatra szívesen megküldi a képes árjegyzéket ingyen és bérmentesen.

A jövő évre szóló és dus tartalommal bíró *„Zemplén”* című naptárunk-

ből már csak csekély készlettel rendelkezünk. — Azért kérjük mindazokat, kik azt még nem bírták, különösen pedig a községi és körjegyző urakat s bírákat, kiknek e naptár egy nélkülözhetlen segédkönyv, hogy rendelkezéseiket hozzánk mielőbb eljuttatni sziveskedjenek, hogy annak még idejekorán eleget tehesünk. Kik egy vagy két példányt rendelnek legcélszerűbb ha egy példányért 45-, két példányért 90 krt postautalványon küldenek be hozzánk, mert így portómentesen kapják, míg ellenben utánvételes küldésnél egy naptár 70—80 krba kerülne.

A kiadóhivatal.

Irodalom.

Az Athenaeum Kézi Lexikona (harmadik és negyedik füzet) *Asódy* Ignác dr. lelkiismeretes és gondos szerkesztésében újabb tanubizonyítást nyújt arról, hogy a tudományok enciklopédiájából nagyobb becsű mű a szóban lévónél magyar nyelven még meg nem jelent. Minden cikke alapos tudással, könnyed, vonzó előadással van megírva és ami kiváló érdeme; a nemzeti vonatkozású tárgyak számára, a műben előkelő hely van biztosítva. *A harmadik füzetnek* színvonalára címke a magyar huszárok forma ruháját ábrázoló 1700—1848, továbbá az embari test bonctana látható két táblán és a vegyes házból származó királyok családfái után az *Arany pénne-mek* ösmertetésétől *Ázsla* bíróság terjed. — *A negyedik füzet* címke, szintén színvonalossal, a magyar gyalogos katonaság uniformisának koronkinti változásait szemlélteti 1760—1840. A következő képek mutatják a központi fűtő rendszereket, a helyi fűtés rendszerét és az erdei fakát két táblán. Ösmert-terjesztő része az *Ázsla hányzék* fogalomtól *Bauer* Andrá Frigyes, a gyorsajtó fötalálójának életírásig terjed. Egy-egy füzet ára 30 kr. Mindazoknak, kik az egész művelt világ összes szellemi s anyagi viszonyait, különösen pedig a magyar géniusz alkotásai iránt érdeklődnek, a legmelegebben ajánlhatjuk a füzetek két hetenút adatnak ki. Az egész mű 40 füzetre terjed.

„*Trefás számtani feladványok gyűjteménye*” címen egy rendkívül hasznos és mulattató, díszes kiállítású könyv hagyta el a rajtót. A karácsonyi és újévi ajándékozásra szánt könyvet *Kökös Orbók Mór* írta s nála rendelhető meg Pozsonyban. Ára 50 kr. A könyv hasznos voltát bizonyítja az a körülmény is, hogy négy év alatt négy kiadást ért meg. Nemesek az ifjak, hanem más korbeliek is nagy mulatságot szerezhetnek maguknak e könyvvel, a mely a mulattatáson kívül az által válik hasznossá, hogy komoly alapja is van. A trefás alakban fölvetett számtani feladványok magyarázata, megfijése gyakran komoly számtani műveletekkel van összekötve. A tanárok és a tanítók is nagy sikerrel használhatják tanításaik közben. Ifjaknak és más korbelieknek is melegen ajánljuk e könyvet. — Ugyancsak *Orbók Mór* szerzőnél rendelhető meg a *„Trefás raiz- és mértani feladványok gyűjteménye”* is ára 50 kr.

Az *Ország Világ*, *Benedek Elek* képes heti lapja az újévvel a XIII. évfolyamába lép s ebből az alkalomból az előfizetési árat 10 ftól 8 ft-ra szállítja le. Mindazonáltal megmarap eddigi terjedelmében, sőt új évtől kezdve díszes borítékban jeen meg. Az *Ország Világ* állandóan két regényt közöl s újévkor *Beniczky* kezdődik egy regény. Evinkest hat műmellékletet ad kiváló magyar művészekről és az ez évi műmellékleteket, melyek *Beniczky Gyula*, *Skuteczky Döme*, *Tolnay Ákos*, *Eisenhut Ferenc*, *Basch Gyula*, *Vastagh Géza*, festményei után készültek, i n g y e n küldi meg az újévkor belépő előfizetőknél, nemkülönben a karácsonyi számot is, mely a *Petőfi Társaság* tagjainak arcképeit s azok dolgozatát tartalmazza, ezenkívül több ismeretlen *Petőfi-relikviát*, továbbá 15—20 kiváló magyar művész festményének másolatát, Az *Ország-Világ* rendes munkatársai: *Agai Béla*, *Abonyi Arpád*, *Bárony István*, *Hoeh János*, *Kareczky Vilmos*, *Kozma Andor*, *Kürthy Emil*, *Márkus Miksa*, *Nyári Sándor dr.*, *Szécsi Ferenc*, *Törös Tivadar* és *Virág Béla*. E mellett a régiebb és újabb gárda minden tagja ir az *Ország-Világba*. A heti krónikákat állandóan *Székely Huszár* írja, kinek krónikái országiszerte na sz népszerűségnek örvendenek. Olvasóinknak melegen ajánljuk ezt a legnagyobb és legszebb magyar képes lapot megszerzésre. Az *Ország-Világ* a szó igaz értelmében, a művelt magyar családok lapja, melynek egy művelt családnál sem volna szabad hiányoznia. Az előfizetés ára egész évre 8 ft, fél évre 4 ft, negyed évre 2 ft, egy hóra 70 krajczár. A kiadóhivatal (Budapest, Kecskeméti-utca 6-ik szám) kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

A *„Képes Családi Lapok”* 1892. évre szóló naptárának szépirodalmi részét *Tolnai Lajos*, *Dalmady Győző*, *Zichy Géza* gf., *Rudnyánszky Gyula*, *Beniczky-Bajza Lenke* és több más jeles író és író nő művei gazdagítják. Mulattató aprósága között megtaláljuk mindazokat a szerelmi bohóságokat, melyek a *„Képes Családi Lapok”* zöldbortékaik tulajdonképeni tárgyát képezik. „Gazdasági és kertészeti részek” rovatai főleg a vidéki háziasszonyokat érdeklik, amennyiben e rovatok felkarolják a gazdaság és kertészet mindazon ágait melyek a vidéki háziasszonyra szinte elkerülhetetlenek tünnek fel. Orvosi tanácsadó címen a nők életrendjéről szóló cikk bir nagy fontossággal, mely után a minden nőnek szükséges háztartási könyvtel című rovat következik. „Az év története” a legújabb hivatalos címár zárják be ez igen csinos kiállítású naptárt, mely minden könyvkereskedésben 60 krajczárért kapható.

A *Gazdasági Mérnök zsebnaptára* 1892. évté legközelebb megjelenik a következő tartalommal: Naptár. Posta és távírdai szabályok. Bélyegilleték: okmányokra, építési tervekre, vállalati szerződésekre, keresetekre stb. Mérték és súly-átszámító táblázatok. Külföldi mértékek súlyok és pénznek. Hőmérők összehasonlítása Hazai zenek melegfejlesztő ereje. Tájékoztató a gőzkazánok megvizsgálására. Ármentesítő és vízszabályozó társulatok, azok ártere, töltései és csatornái hossza. Útmutató a hajózási engedélyezés és hajózási szabályok tárgyában. A hazai hajózási utak hossza. Hazai hajózási vállalatok s azok gőzös állománya. A hazai hajózási utakon lévő hidak méretei. Hazai folyók kis és nagy vizeinek nagysága. A főmei kikötőberendezése és bérilletékei Építészeti munkák díjszabályzata. Adatok gazdasági épületek elhelyezésére és tervezésére. Tájékoztató a találmányok szabadalmaztatására. Szabadalmi díjak bel és külföldön. A hazai vasutak hossza. Vasuti személy és árudíjtelek stb.

A zsebnaptárt a *„Gazdasági mérnök”* rendes előfizetői nyílen kapják.

A képzőművészet remekei: megjelent és minden hazai könyvkereskedésben megszerezhető: *Amor* és *Psyche* remek díszmű, *Ábrányi* Emil kitűnő műfordításában. *Amor* és *Psyche* regéje az

6. kori hellen hitrege egyik legszebb maradványa. Az antik világ egész remek bája megnyilatkozik benne s megragadó költőiséget párosít mély eszmei tartalommal. A valódi szerelem megpróbáltatásait, küzdelmét, ha ártalan áldozatkészségét és minden akadályt legyőző diadalmasságát jelképezi. Hamerling, az újabb költők legkiválóbb epikai tehetsége, e bájos antik regét dolgozta föl, valóban a remek tárgyhoz méltó remekességgel. Ezen 6 énekből álló költői elbeszélésnek minden szépsége kidomborodik Ábrányi Emil kitűnő fordításában; benne van a költői nyelvezet minden előnye: erőteljesség, dallamosság, festői színezés. A költemény minden része megkapó hatást gyakorol. *Psyche* rejtélyes tartózkodása a szerelem szigetén, majd — mikor vétkes kíváncsiságát Amor kegyetlenül bünteti — bolyongása fenn a földön és az alvilágban s végül megdicsőíttetése az istenek körében — szebbnél-szebb leírások. Mindezek — 9 fénynyomatu műmelléklettel és 36 a szöveg közé nyomott remek illusztrációval párosulva — oly diszművet adnak, melynél értékesebb és fényesebb eddig kevés jelent meg a magyar könyvpiacra. **ÁMOR és PSYCHE** negyedréte-alaku diszmű ára fényes bekötésben 12 forint. Megrendelhető: *Divald Károly fia* műintézetében Budapesten, Károlykört 22. Eperjesen, valamint minden könyvkereskedésben.

A „Vasárnapi Ujság” december 6 ki száma a következő tartalommal jelent meg; Hunfalvy Pál: 1810—1891. (képpel). Elmegyek én innen. Párisi hengok (költemények). Az avarfű. (Rajz a népeletről). Képek a képzőművészeti társulat téli kiállításából. Vázlatok a francia forradalom történetéből. (Második sorozat.) Egyveleg. Henrik főherceg és Waldeck báróné. (Képpel.) A két protestáns egyház örömnépe. Az 1790—91 évi XXVI. törvényekről néhány alkotói. (Képpel.) Szabolcskó Mihály (képpel.) A téli kiállítás a műcsarnokban. (Képpel.) A „Vasárnapi Ujság” diszkiadása. Irodalom és művészet stb.

A „Vasárnapi Ujság” előfizető ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság magyar nép számára, félévre 1 ft.

Egyesületi és társas élet.

Nyilvános nyugtázás.

IX. kimutatás.

A főgimnázium építkezési költségeinek fedezésére a múlt héten következő befizetések eszközöltettek: Neuwirth Adolf 10 ft, Kun Frigyes 100 ft, Ember Ernő Mihály 10 ft. Összesen 120 ft. I—IX. kimutatás főösszege: **5184 ft.**

A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket.

S.-A.-Ujhely város előljárósága nevében 1891. évi december hó 13-án.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Endre,
főbíró.

KÖZGAZDASÁG.

Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület.

Tisztelttel van szerencsém a gazdasági egyesület tagjait a következőkről értesíteni.

1. A tagsági díjak — amennyiben az egyesület pénztárát a s.-a. ujhelyi takarékpénztár volt szives átvenni — a nevezett pénzintézethez küldendők be, illetőleg a helybeli tagok által ott fizetendők.

2. Az elnökséghez beérkezett ajánlatok szerint mintegy 1200 m. m. burgonya kínálattal, mmásánkint 2 forintjával; a venniszándékozók felhívattak, hogy esetleges szükségletükről az egyesületi ügyészt mielőbb értesíteni sziveskedjenek, aki bővebb felvilágosítással is szolgál.

3. A filoxera gyérítésre vonatkozó utasítások a t. érdekeltek rendelkezésére állanak s kívánatra az egyesületi ügyész által bérmentve megküldetnek.

S.-A.-Ujhely, 1891. december 11.

elnöki megbizásból:
Kossuth János dr.,
egyesületi ügyész.

HUMOR.

Egy vadász több heti vadászat után végre egy bibicet lő s így monologizál:

— Szegény madár — te igazán pechvogel voltál a madarak között.

A kaszárnyából.

Altiszt (aki egy ügyetlen ujoncot oktát, kifogyva a káromkodásból, égne emelt szemekkel) Megváltó Krisztusom! Sokat szenvedtél éretünk, de rekrutát mégsem tanítottál.

Utközben.

Első utas: Az ördögben, itt olyan bűz van, mintha disznót perzselték volna.

Második utas: Az én égő szivarom ért az ön szakalához.

Vendég: Hát sohsem beszélhetek én már magácskával, ugy négy szemközt, zavartalanul?
Cukrász leány: De igen — vegyen el feleségül.

Szobalány az új inasához:
— Hová viszi ezt a tányér vizet?
— A nagyságának.
— Minek?
— Egy pohárnyi vizet parancsolt és azt mondta tálcan hozzam, de a tálcában nem fért hát ebbe a tányérba öntöttem

Utasó: Hol a főnök ur?

Segéd: Temetésen.

Utasó: Kit temetnek?

Segéd: Öt magat.

Zene ismeret.

Énekesnő (az őrnagyhoz): „Őrnagy uram, hallott ön már valamit a generalbassról?”

Őrnagy: „Oh igen, személyesen nem ismerem, de a midőn én hadnagy voltam, ő már tábornok volt.”

Tűnődés.

Pokróczs Adám: Nem értem, hogy mi a ménkünek ferdítettek el ezek az ujságok mindent! A teanapi karambolnál lekanyarodott egy paszérosnak a jobb lába: és mégis azt merik állítani, hogy bal eset volt.

GONDOLATOK.

Fehér lilomnak is fekete árnyéka.

Annyira jársz tőle, mint Buda Bécsről.

Hazának füstje is kedvesebb, mint idegen országnak tüze.

Kifogy a kalamáris, akár irnak belőle, akár nem.

Nehéz kérdésre nehéz a válasz.

Eleget fürdik a malomkerék, mégis fekete.

Mit Jancsi nem tanult, nem tudja azt János.

Amit Miksa tanult, Mihály nem felejtí,

Jó tanács, rossz dolog.

Aszony-szónak, szekér utnak soh'se éred végét.

(Régi magyar közmondások.)

Az embernek vagy enni kell, vagy tűrni, hogy megegyék... jobb a fog lenni, mint a fü.
Hugó Viktor.

Legnehezebb önmagát ösmerni — legkönnyebb másokat gyalázni.
Thales,

HIVATALOS RÉSZ.

20984. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

Közírré tétel végett tudatom, hogy Tobias István pruksai lakos tulajdonát képező, egy darab setét pej, 8 éves, hátulsó jobb sodarán Zs. bélyeggel bíró, marján és hátán kis fehér habocskaival bíró kanca lova elveszett.

S. a.-Ujhely, 1891. nov. hó 25.
Matolai Etelo, alispán.

16177. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

A legtagasabb körben leendő közhírré tétel végett tek. főszolgabíró urnak kiadatik.
S.-a.-Ujhely, 1891. nov. 18.
Matolai Etelo, alispán

Másolat.

M. kir. belügyminister 53356. sz. Körendelet. A cs. és kir. közös külügyminister ur arról értesít, hogy a rumén kir. kormány a keresetképtelen és vagyontalan egyének bevándorlásának gátat vetendő elrendelte, hogy minden utasnak, ki az illető rumén diplomáciai képviselő vagy ügynökség által láttamozott rendes utlevél birtokában nincsen a Romániába való belépés megtiltassék. Felhívom a törvényhatóságot, hogy intézkedjék, miszerint ezen körülmény hatósága területén közhírré tétessék és azok, kik Ruméniába való utazás végett utlevélért folyamodnak, ezen körülményre figyelemmel tétessenek. Budapesten, 1891. évi augusztus hó 29-én. a minister helyett: Lukács György, s. k. államtitkár.

Az 1888. évi VII. törv. c. 72. §-a alapján alkotott törvényhatósági

Ebtartási Szabályrendelet.

(Folyt. és vége.)

V. Büntető határozatok.

18. §. Kihágást követ el:
a) Azon ebtulajdonos, aki a 6. §-ban érintett bárcát megváltotta, de kutyáján nem viselteti, a menyiben a bárca elvesztését nem igazolja, illetőleg be nem jelentette.
b) Aki másnak kutyájáról a bárcát elidegeníti.
c) Aki más kutyájára szóló bárcát saját kutyájára használja.
d) Aki a saját kutyájára szóló bárcát másnak adja.
e) Aki kutyáján hamisított bárcát viseltet.
f) Aki kutyáját adó alá bemandani és részére bárcát váltani elmulasztotta.

19. §. A 18. §-eseteiben a pénzbüntetés a beszámítás mérvéhez képest 50 firtig terjedhet, behajthatlanság esetén megfelelő elzárással helyettesíthető.

A pénzbüntetés elzárásra nem fizethetés esetén az 1879. XL. t. c. 22. §-ának elvei szerint változtatandó át.

20. §. Az ezen szabályrendeletben érintett egyéb rendelkezések ellen vétők rendőri kihágást követnek el és a menyinyiben nem az 1879. XL. t. c. 86, 102, 103, és 122 illetve az 1883. évi VII. t. c. 154. §-b. és j. pontjai alapján büntetendők, 20 firtig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendő.

21. §. Kihágások esetében eljárának:
a) Az ezen szabályrendelet, valamint az 1879. XL. t. c. 86, 102, 103 és 122. §-ai ellen elkövetett kihágások esetében első fokban a főszolgabíró, II-od fokban az alispán, III-ad fokban a belügy-minisztérium.

b) Az 1888. évi VII. t. c. 154. §-a i) és j) pontjaiba ütköző kihágások eseteiben III-ad fokban a földmívelésügyi minisztérium.

Az ebadó (díjak) címén befolyt összegek, állategészségügyi, közegészségi, esetleg allattenyészési célokra fordítandók. És pedig: allatorvos fizetésére; a tavasszal megtartatni szokott tenyész állatok átvizsgálásánál, esetleg másként alkalmazott állatorvosok díjazására; végre a vmegye területén esetleg előforduló állati járványok meggátolásának költségeire.

Az ide vonatkozó törvhatósági határozatok a bel- és földmívelési minisztérium jóváhagyása alá terjesztendők. Pénzbüntetések tekintetében az 1888. VII. t. c. végrehajtási utasításának 320—322 §§-aiban foglaltak szolgálván irányadóul az 1888. VII. t. c. 154. §-a i) és j) pontjai alapján befolyt pénzbüntetéseknek a községet illető fele része a vármegyei pénztárban cumulative kezelendő.

Végül az 1879. XL. t. c. 86, 102, 103 és 122. §-ai alapján befolyt pénzbüntetések az 1887. VIII. t. c. 2. §-ában jelzett célokra fordítandók.

A szabályrendelet végrehajtása érdekében kiadott nyomtatványok és bárcák költségei az eb-dij címán befolyt összegekből fedezendők.

23. § Ezen szabályrendelet jóváhagyása után azonnal életbe lép. Végrehajtását a vmegye rendeli el és a törvényhatóság első tisztviselője ellenőrzi. Kelt Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1891. május 26-án tartott közgyűlésében.

A törvényhatóság nevében
Matolai Etelo, alispán.

51581/V 10. sz.

M. kir. belügyminister

Ezen szabályrendeletet az 1879. XL. t. c. 5. §-a alapján ezennel megerősítem.

a minister helyett:
Lukács György,
államtitkár.

5837/ki. 891. sz. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán, üresedésben lévő legényi körjegyzői állásra, melyhez Legénye község székhelylél: Legénye, Mihályi, Lasztócz, Nagy-Kázmér, Kis-Kázmér, Kolbása és Biste községek tartoznak és amely állomásnak évi járandóságát 480 ft fizetés, 120 ft lakbér, 50 ft fuvardíj, 20 ft irodai és 30 ft küldöncdíj, továbbá 9 kat hold és 282 □ öl szántóföld természetbeni használata, melynek évi 34 ft 42 krnyi kataszteri tiszta jövedelme az illető község javára esik, — képezik, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom ennélfogva mindazokat, kik ezen állomást elnyerni óhgyják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ának rendelkezéséhez képest felszerelt kérvényeket, erkölcsi és eddigi alkalmazásukat tanúsító bizonylattal — folyó évi december hó 20-áig bezárólag hozzám adják be.

A választás határidejét folyó évi december hó 22-ik napjának d. e. 9 órája Legénye község házához tűzőm ki.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1891. évi december hó 10-én.

Dókus Gyula, főszolgabíró.

5838/91. k. i. sz. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Sárospatak nagyközségénél megüresedett község jegyzői állásra, mely 700 ft készpénz, természetbeni lakás és 5 kat. hold 1165 ööl rét használatára, — javadalmazással van egybe kötve, — pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, akik ez állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ának rendelkezései szerint felszerelt kérvényeket, erkölcsi és eddigi alkalmazásukat tanúsító bizonylattal — folyó évi december hó 18 ig bezárólag hozzám adják be.

A választás határidejét folyó évi december hó 19-ik napjának d. e. 9 órájára Sárospatak város-házához tűzöm ki.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1891. évi december hó 10-én.

Dókus Gyula, főszolgabíró

166/13563. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

Ezen jóváhagyott szabályrendelet a vármegye hivatalos közlönyében közzététel, a járások főszolgabirái és az illető községekkel tudomás és alkalmazkodás céljából közöltetik.

S.-A.-Ujhely, 1891. nov. 19.

Matolai Etele, alispán.

Szabályrendelet a húsvágásról.

(Folyt. és vége.)

b) Ragados tüdőlobban szenvedő szarvasmarha közfogyasztásra bocsátható, ha az állat jól táplált, magas láza nem mutatkozott és ha a beteg tüdőben gyeses vagy üszkös góccok nincsenek; ellenkező esetben értékesítése megtiltandó. A beteg tüdő- és a közeli nyirok mirigyek minden esetben elvetendők.

c) Himlős juhok és sertések levágása tilos; ily betegség miatt elzárt nyájból a teljesen egészségesnek látszó és levágás után is ilyeneknek talált állatok fogyasztásra bocsáthatók.

d) Rühös állat levágása megengedhető, ha a bőrön csak keves pörk található és az állat jó húsban van; lesoványodott, elcsenevésszedett állatok fogyasztásra levágása tilos.

e) Gümőkórban (gyöngykórban) szenvedő állat húsa fogyasztásra bocsátható, ha csak egy, vagy egymással közvetlenül érintkező több szerv és a közvetlenül szomszédos nyirokmirigyek vannak megbetegedve s az állat amellett jól táplált és élő állapotban láznak tüneteit nem mutatta;

ha azonban egyidejűleg az egymástól távol eső és egymással csak a nagy vércső útján összefüggő több szerv van megbetegedve, vagy egy szervnek megbetegedése esetében tőle távol fekvő testtáj nyirokmirigyei elszajtosodtak, ha általános heveny-gümőkór van jelen, ha az izmokban is található sajtos góccok, vagy ha az állat már lesoványodott. akkor az állat egészben elvonandó a fogyasztástól. Első esetben is azonban a megbetegedett szerv, valamint általában a gümős csomók elvetendők és megsemmisítendők.

f) Borsókás sertések húsa minden esetben elvetendő; ha a borsókák száma csekély, akkor a szalona és a zsir hatósági felügyelet alatt történt kiolvasztása után fogyasztásra bocsátható, a kiolvasztáskor visszamaradt töpörtyű azonban a fogyasztásból kizárandó.

A kiolvasztás és elárusítás nincs megengedve akkor, ha, bár a betegség különben csekély fokú, a szalonában csak egyetlen borsóka is található. Az elkobzott hús és zsir petróleummal vagy rozmarin-olajjal való leöntés után technikai célokra a bőr és serték egészen szabadon felhasználhatók.

g) Métélykórban, szőrféregkórban, kergeségben, sugárgombabetegségben szenvedő, de jól táplált állatok húsa fogyasztásra bocsátható, a beteg szervek azonban megsemmisítendők.

Hasonló elbánás alá esnek a víztályogokat tartalmazó szervek is.

h) Külső erőművi behatás következtében megsérült állatok levágása megengedhető, ha az állat teljesen láztalan és ha a jelenlévő seb egészen tiszta s körülötte a szomszédos szövet nagyobb duzzadást nem mutat.

i) Hevenyen létrejött felhúvódás, vagy dobkór miatt kényszerből levágott állatok húsa közfogyasztásra bocsátható, ha a levágás kellő időben történt, vagyis ha a testből a vér teljesen kiürült és ha a testben valamely más betegségre utaló elváltozások nem találhatók.

k) A felsoroltakon kívül bármely más olyan betegség, mely az élő állaton a láz kifejezett tüneteit, a belső terimbeles szervekben pedig lázas folyamatra utaló elváltozásokat, zavaros duzzadást, vagy gnyedést okozott; továbbá oly betegség, melynek következtében az állat lesoványodott, a húsnak fogyasztásra való bocsátását kizárja.

Ily tünetek, illetőleg elváltozások nem léteben a jól táplált állat húsa közfogyasztásra bocsátható, de a megbetegedett szerv minden esetben egészben elkobzandó.

15. §. Aki a jelen szabályrendeletben foglalt határozmányok ellen vét, kihágást követ el és amennyiben cselekménye vagy mulasztása fennálló törvények vagy miniszteri rendeletek által más módon büntetett nem rendeltetik, 2—50 ftig terjedhető pénzbüntetéssel, a büntetéspénz behajthatatlansága esetén pedig megfelelő elzárással sújtandó.

16. §. A jelen szabályrendelet ellen vétők ügyeiben — amennyiben a fennálló törvények másként nem rendelkeznek, a m. kir. belügyminisztérium által 1880. évi augusztus hó 17-én 38547. sz. a. kiadott körrendeletben meghatározott közigazgatási hatóságok illetékesek eljárni.

17. §. Az ezen szabályrendelet áthágása folytán kiszabott büntetéspénzek — amennyiben a fennálló törvények azoknak más célra való fordítása iránt nem intézkednek — az illető község szegény alapja javára, a vármegye pénztárába szolgáltatandók be és itt szabályszerint kezelendők; vagy más jótékony cél javára fordíthatnak, amely tekintetben az elhatározás joga a községnek fennhagyatik.

Kelt Zemplénvármegye bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1891. évi május hó 26 ik napján tartott közgyűlésében.

Jegyzette:

Horváth József h. főjegyző.

A szerkesztő postája.

Főerdész-nek. A kuriális stílus-ról írott és hozzánk beküldött apológiája megalapozott; minket legalább kacagtatásig megalapozott. Ön szerint »erdősi szaknyelv« így kell szép magyarsággal írni: »a fő állásban lévő erdőnyek vigályba való helyezése létkérdés — különben surjánnyá válik.« Ennél a szép magyarságnál még a debreczeni csizmadia-stílus is szebb, mert villágosabb, pedig így hangzik: »a muszályosság a hatályosság semit sem hatványozhat, mivel hogy a dologban a lételt egyáltalában aufferolni nem lehetséges.«

Liethmann Hermán urnak — B. Keresztur. Az aposztrofált főbíróval szemben keressen elégtételt szolgálati uton. M. J. urnak — Kazsu. Alkalmi tudósításokat várunk vizonzásul.

»Több volt szőlőbirtokosnak« — B. Keresztur. Tessék a folyamodással közvetlenül vármegyénk bizottságához fordulni. Málézai-nak. Szives figyelméért köszönet!

Zs. Varannó. Elvünk ellen van korteskedni, — de különben is bizalommal remélhetjük a legjobbat.

Felölös szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Főmunkatárs: **KAPÁS AURÉL.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

HIRDETÉSEK.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútortermek

Sátoralja-Ujhelytt, a főtéren

(dusan berendezett fióküzlet Kassán)

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, **5 teremben nagyszerűen berendezett**

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szereztetni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben és Kassán ilyenemű egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű künő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és dísz-bútorok s leg-elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalongszalonok különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dusan felszerelt

tükör- és képraktáramat.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Jakobovics Armin.

Legolcsóbb bútortermék-bevásárlási telep.

Karácsonyi és új évi ajándékul!

Kerestetik

12 évig tartó haszonbérletre, egy körülbelül 300 holdra terjedő földbirtok (gazdasággal) erdőszéggel. Ajánlatok, a haszonbérleti összeggel és feltételekkel kitüntetve, e lap kiadóhivatalához címzendők.

Hirdetés.

Egy 36 éves, ép testű, egészséges, a magyar, német és tót nyelvekben egyaránt jártas, nős ember, ki mint erdősz egy a zempléni legnagyobb uradalomnál 13-ik évre működik, ajánlkozik az erdőszeti mint pedig az azzal netalán összekötésben álló gazdasági szakhoz.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal »erdész« cím alatt. 3—3

Tej eladás.

Van szerencsém a t. c. közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemben folyó évi december hó 10 től gr. Andrassy uradalomból naponta friss kiejt tej kapható. Kik a tejet házhoz kívánják hordatni, sziveskedjenek üzletemben jelentkezni.

Tisztelettel

Bolgáry András.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak

a folyó évi január 24-én délutáni 3 órakor

az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó

XIX-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1891-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik. A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni, Kelt Sátoralja-Ujhely, 1891. december 11. évi tartott igazgatósági ülésből.

1-3

Az igazgatóság.

Haszonbérbeadás és árverés. Az országos keresztyén onsegélyző és fogyasztási szövetkezet sárospataki fiók-telep boltja haszonbérbe fog adni. A bolti berendezés és árucikkek f. hó 16-án délelőtt szabad kézből fognak elárvereztetni. Addig is értekezhetni a fentemlített fiók-telep elnökénél, *Kapitány Jánossal* Sárospatakon.

DUBAY ISTVÁN

ASZTALOS

SÁTORALJA-UJHELYBEN.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt raktárában (Rákóczy-utca izr. iskola épületben)

saját készítésű bútorait

a legolcsóbb árakban, melyek teljesen a mai kor igényeinek megfelelő izléses modorban és szilárd kivitelben személyes vezetésem alatt készítettnek.

Beszerezhetők nálam terem-, ebédlő-, háló- stb. szobák berendezései egy-egy összeségben, valamint részletekben is. Ezen kívül nagy választéku ércz- és fa-koporsó raktárt tartok, valamint az építkezéseknél előforduló mindennemű e szakba vágó munkákra is vállalkozom, melyeknek kívánatra tervrajzát is hajlandó vagyok elkészíteni.

Kérve a szives pártfogást, maradtam

kiváló tisztelettel

Dubay István.

Sírkövekre feliratok véssése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

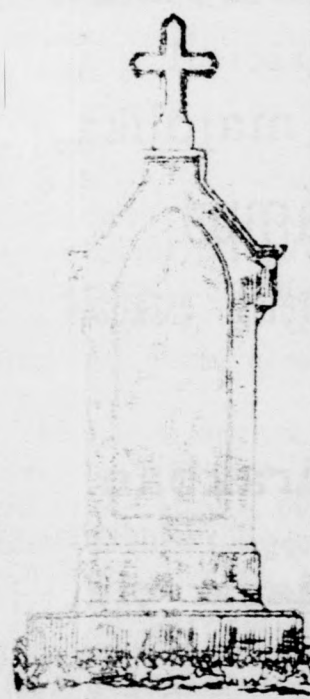
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sírkövet.

Sírkövek újabb tervezése

Jutányos áron készítenek.

Sürgönczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Salignac & Cie Cognac

részvénytársaság, alapítva 1809-ben, négy millió franknyi alaptőkével.

Ajánlják

francia Cognac-jukat

a legkitünőbb minőségben. Az 1867-ik évi párisi világiállításon a nagy arany éremmel, az 1891. évi bécsi nemzetközi tápszer és házi szükségletek kiállításán pedig a nagy érdemokmánynyal (legmagasabb kitüntetés) lettek kitüntetve.

Különlegesség: orvosi autoritásoktól ajánlott „Medicinal Cognac“

Raktár: **Frommer Mór** fűszer- és vegyeskereskedésében **S.-A.-Ujhely** (Főtér)

Vezér-képviselők Ausztria-Magyarország részére:

Heinrich Mendl Co.

Tea-, rum- és cognac beviteli cég

Bécsben, I., Schottenring 32.

52 db. JÓ SZIV

sorsjegy és

256 db. értékesebb könyv

sorsoltatik ki évenként a »Budapest« humorisztikus melléklapjának, az »Uj-Budapest«-nek a talánymegfejtői között.

Ingyen

ad a kiadóhivatal minden egész éves előfizetőnek, ki 12 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest“ nagy képeaps naptárt. Ezenkívül egy 3 színben nyomott díszes falnaptárt.

Ingyen ad minden 1/2 éves előfizetőnek, ki 6 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest nagy képes naptár.

Ingyen ad minden 1/4 éves előfizetőnek, ki 3 frtot egyszerre küld be, egy 150 oldal, 30 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest“ kis képes naptárt.

Ily páratlan kedvezményekben részesíti t. olvasóit a

„BUDAPEST“

című

34,000 példányban megjelenő képes politikai napilap,

mely immár XVI-ik évfolyamát futja, s mely évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy három rotációs-gépen nyomják. A »Budapest« e szoktalan terjedését egyrészt határozott nemzeties független irányának és kitünő tudósításainak, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti. A »Budapest«, — nem csinálva kétkulcsos politikát, mint az mai napság már nemcsak a közéletben, de a hírlapiradalomban is szokásos. — nyilván és kitartóan — a personális unió alapján. Magyarország teljes állami függetlenség és önállósága mellett küzd. S e törekvésben politikai közéletünknek, az orsz. függetlenség és 48-as pártnak számos kitünősége támogatja, kiktől ismételtlen hozott már a »BUDAPEST« nagyérdemű közleményeket, s kiknek ígéretét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják.

De a »BUDAPEST« nyitán bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói úgy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban 357 rendes levelezője van a »BUDAPEST«-nek. Emellett állandó tudósítók tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Parisban, Pétervárott, Rómában, Szófiában, Zágrában és New-Yorkban. Az illusztrációkra, — melyek legtöbbször napieseményekre vonatkoznak — különösen kiváló gondot fordít a »BUDAPEST«. A nevezetesebb eseményeket kiküldött rajzolóival helyszíni felvételek által eszközöli.

A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a »Budapest«. Tárczarovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol az is hogy a közelmúltban irodalmunk majd mind-egyik jeles felkereste dolgozataival a »BUDAPEST«-et.

Regényeire hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít a »BUDAPEST« arra törekedvén, hogy ne csak érdekesítő, hanem irodalmi színvonalon állók is legyenek. Folyvást.

két regényt közöl egyszerre, sőt midőn közlendőinek anyag megengedi, **három regényt is hoz.**

Ezen kívül »UJ-BUDAPEST« cím alatt, vasárnaponként humorisztikus heti melléklet csatoltatik a fő. laphoz, egészen ingyen. E humorisztikus melléklet ki-figurázza a politika és társadalmi élet ferdeségeit, hoz jóízű adomákat, fréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között újévtől kezdve hetenkint egy-egy „Jószív« sorsjegyet, továbbá értékes jutalomkönyveket sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy e lap „Kis Gazda“ rovata egy a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre kiváló gondot fordít, s a közigazdaságot, — a többi lapokat eltérőleg — akként kezel, hogy az bárki által könnyen megértessék, úgy bátran elmondhatjuk, hogy a »BUDAPEST« — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család állandó látogatója, házibarátja legyen.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre — 12. Negyedévre — „ 3.
Fél évre — „ 6. Egy óra — „ 1.

Mutatványszámokkal bárkinek ingyen szolgálja a „Budapest“ kiadóhivatala, IV. k., Sarkantyús-utca 3. sz. a.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívataknak

a folyó évi január 24-én délutáni 3 órakor

az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó

XIX-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1891-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik. A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni. Kelt Sátoralja-Ujhely, 1891. december 11-én tartott igazgatósági üléseből.

1-3

Az igazgatóság.

Haszonbérbeadás és árverés. Az országos keresztyén önszegélyző és fogyasztási szövetkezet sárospataki fiók-telep boltja haszonbérbe fog adni. A bolti berendezés és árucikkek f. hó 16-án délelőtt szabad kézből fognak elárvereztetni. Addig is értekezhetni a fentemlített fiók-telep elnökénél, *Kapitány Jánossal* Sárospatakon.

1-1

DUBAY ISTVÁN

ASZTALOS

SÁTORALJA-UJHELYBEN.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt raktárában (Rákóczy-utca izr. iskola épületben)

saját készítésű bútorait

a legolcsóbb árakban, melyek teljesen a mai kor igényeinek megfelelő izléses modorban és szilárd kivitelben személyes vezetésem alatt készítettnek.

Beszerezhetők nálam terem-, ebédlő-, háló- stb. szobák berendezései egy összességben, valamint részletekben is. Ezen kívül nagy választéku ércz- és fa-koporsó raktárt tartok, valamint az építkezéseknél előforduló mindennemű e szakba vágó munkákra is vállalkozom, melyeknek kívánatra tervrajzát is hajlandó vagyok elkészíteni.

Kérve a szíves pártfogást, maradtam

kiváló tisztelettel

Dubay István.

Sírkövekre feliratok véssése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sírkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Salignac & Cie Cognac

részvénytársaság, alapítva 1809-ben, négy millió franknyi alaptőkével.

Ajánljak

francia Cognac-jukat

a legkitünőbb minőségben. Az 1867-ik évi párisi világiállításán a nagy arany érdem, az 1891. évi bécsi nemzetközi tápszer és házi szükségletek kiállításán pedig a nagy érdemokmánynyal (legmagasabb kitüntetés) lettek kitüntetve.

Különlegesség: orvosi autoritásoktól ajánlott „Medicinal Cognac”

Raktár: **Frommer Mór** fűszer- és vegyeskereskedésében **S.-A.-Ujhely** (Főtér)

Vezér-képviselő Ausztria-Magyarország részére:

Heinrich Mendl Co.

Tea-, rum- és cognac bevitali cég

Bécsben, I., Schottenring 32.

52 db. JÓ SZIV

sorsjegy és

256 db. értékesebb könyv

sorsoltatik ki évenként a »Budapest« humorisztikus mellék- lapjának, az »Uj-Budapest«-nek a talánymegfejtői között.

Ingyen

ad a kiadóhivatal minden egész éves előfizetőnek, ki 12 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” nagy képeaps naptárt. Ezenkívül egy 3 színben nyomtatott díszes falinaptárt.

Ingyen ad minden 1/2 éves előfizetőnek, ki 6 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest nagy képeaps naptár.

Ingyen ad minden 1/4 éves előfizetőnek, ki 3 frtot egyszerre küld be, egy 150 oldal, 30 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” kis képeaps naptárt.

Ily páratlan kedvezményekben részesíti t. olvasóit a

„BUDAPEST”

czimű

34,000 példányban megjelenő képes politikai napilap,

mely immár XVI-ik évfolyamát futja, s mely évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy három rotációs-gépen nyomják. A »Budapest« e szoktalan terjedését egyrészt határozott nemzeties független irányának és kitünő tudósításainak, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti. A »Budapest«, — nem csinalva kétkulcsos politikát, mint az mai napság már nemcsak a közéletben, de a hírlapirodalomban is szokásos. — ny. lvan és kitartóan — a personalis unió alapján Magyarország teljes állami függetlenség és önállósága mellett küzd. S e törekvésben politikai közéletünknek, az orsz. függetlenségi és 48-as pártnak számos kitünősége támogatja, kiktől ismételtlen hozott már a »BUDAPEST« nagyérdemű közleményeket, s kiknek ígéretét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják.

De a »BUDAPEST« nyitán bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói úgy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban 357 rendes levelezője van a »BUDAPEST«-nek. Emellett állandó tudósítók tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Párisban, Pétervárott, Rómában, Szófiában, Zágrában és New-Yorkban. Az illusztrációkra, — melyek legtöbbször napieseményekre vonatkoznak — különösen kiváló gondot fordít a »BUDAPEST«. A nevezetesebb eseményeket kiküldött rajzolóival helyszíni felvételek által eszközi.

A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a »Budapest«. Tárczarovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol az is hogy a közelmúltban irodalmunk majd mind-egyik jeles felkereste dolgozataival a »BUDAPEST«-et.

Regényeire hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít a »BUDAPEST« arra törekedvén, hogy ne csak érdekesítők, hanem irodalmi színvonalon állók is legyenek. Folyvást.

két regényt közöl egyszerre,

sőt midőn közlendőinek anyag megengedi, három regényt is hoz.

Ezeken kívül »UJ-BUDAPEST« cím alatt, vasárnaponként humorisztikus heti melléklet csatolatik a fő. laphoz, egészen ingyen. E humorisztikus melléklet ki-figurázza a politika és társadalmi élet ferdeségeit, hoz jóízű adomákat, fréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között ujtétől kezdve hetenkint egy-egy »Jósziv« sorsjegyet, továbbá értékes jutalomkönyveket sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy e lap »Kis Gazda« rovata úgy a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre kiváló gondot fordít, s a közgazdaságot, — a többi lapokat eltérőleg — akként kezel, hogy az bárki által könnyen megértessék, úgy bátran elmondhatjuk, hogy a »BUDAPEST« — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család állandó látogatója, házi barátja legyen.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre — 12. Negyedévre — „ 3.
Fél évre — „ 6. Egy óra — „ 1.

Mutatványszámokkal bárkinek ingyen szolgálja a »Budapest« kiadóhivatala, IV. k., Sarkantyús-utca 3. sz. a.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívataknak

a folyó évi január 24-én délutáni 3 órakor

az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó

XIX-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1891-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik. A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni, Kelt Sátoralja-Ujhely, 1891. december 11-én tartott igazgatósági ülésből.

1-3

Az igazgatóság.

Haszonbérbeadás és árverés. Az országos keresztyén onsegélyző és fogyasztási szövetkezet sárospataki fiók-telep boltja haszonbérbe fog adni. A bolti berendezés és árucikkek f. hó 16-án délelőtt szabad kézből fognak elárvereztetni. Addig is értekezhetni a fentemlített fiók-telep elnökénél, *Kapitány Jánossal* Sárospatakon.

1-1

DUBAY ISTVÁN

ASZTALOS

SÁTORALJA-UJHELYBEN.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt raktárában (Rákóczy-utca izr. iskola épületben)

saját készítésű bútorait

a legolcsóbb árakban, melyek teljesen a mai kor igényeinek megfelelő izléses modorban és szilárd kivitelben személyes vezetésem alatt készítettnek.

Beszerezhetők nálam terem-, ebédlő-, háló- stb. szobák berendezései egy összességben, valamint részletekben is. Ezen kívül nagy választéku ércz- és fa-koporsó raktárt tartok, valamint az építkezéseknél előforduló mindennemű e szakba vágó munkákra is vállalkozom, melyeknek kívánatra tervrajzát is hajlandó vagyok elkészíteni.

Kérve a szives pártfogást, maradtam

kiváló tisztelettel

Dubay István.

Sirkövekre feliratok véssése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

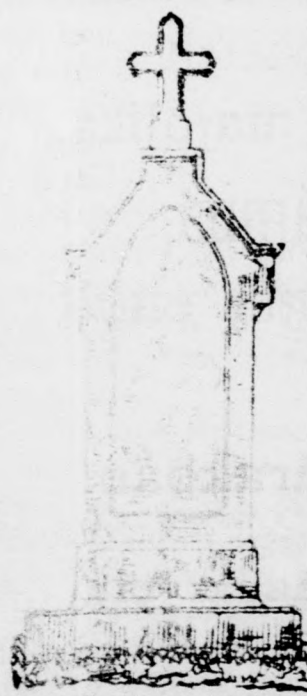
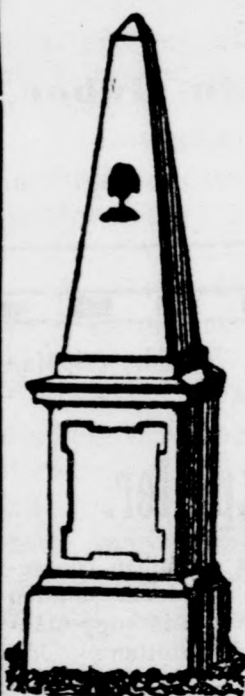
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sarkövet.

Sirkövek újabb tervvéssése

Jutányos áron készítenek.

Sürgőnczim:

Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

29-

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Salignac & Cie Cognac

részvénytársaság. alapítva 1809-ben, négy millió franknyi alaptőkével.

Ajánljak

francia Cognac-jukat

a legkitünőbb minőségben. Az 1867-ik évi párisi világiállításon a nagy arany érdem, az 1891. évi bécsi nemzetközi tápszer és házi szükségletek kiállításán pedig a nagy érdemokmánynyal (legmagasabb kitüntetés) lettek kitüntetve.

Különlegesség: orvosi autoritásoktól ajánlott „Medicinal Cognac”

Raktár: **Frommer Mór** fűszer- és vegyeskereskedésében **S.-A.-Ujhely** (Főter)

Vezér-képviselők Ausztria-Magyarország részére:

Heinrich Mendl Co.

Tea-, rum- és cognac beviteli cég

Bécsben, I., Schottenring 32.

52 db. JÓ SZIV

sorsjegy és

256 db. értékesebb könyv

sorsoltatik ki évenként a »Budapest« humorisztikus mellék-lapjának, az »Uj-Budapest«-nek a talánymegfejtői között.

Ingyen

ad a kiadóhivatal minden egész éves előfizetőnek, ki 12 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest” nagy képeaps naptárt. Ezenkívül egy 3 színben nyomott díszes falinaptárt.

Ingyen ad minden 1/2 éves előfizetőnek, ki 6 frtot egyszerre küld be, egy 207 oldal 70 kép aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró „Budapest nagy képeaps naptár.

Ingyen ad minden 1/4 éves előfizetőnek, ki 3 frtot egyszerre küld be, egy 150 oldal, 30 kép, aranyozott díszes boríték és jutalomképpel bíró »Budapest« kis képeaps naptárt.

Ily páratlan kedvezményekben részesíti t. olvasóit a

„BUDAPEST”

czimű

34,000 példányban

megjelenő képes politikai napilap,

mely immár XVI-ik évfolyamát futja, s mely évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy három rotációs-gépen nyomják. A »Budapest« e szoktalan terjedését egyrészt határozott nemzeties független irányának és kitünő tudósításainak, másrészt pedig ereleti rajzok után készült képeinek köszönheti. A »Budapest«, — nem csinálva kétkülesos politikát, mint az mai napság már nemcsak a közéletben, de a hírlapiradalomban is szokásos. — ny.lván és kitartóan — a personalis unió alapján Magyarország teljes állami függetlenség és önállósága mellett küzd. S e törekvésben politikai közéletünknek, az orsz. függetlenségi és 48-as pártnak számos kitünősége támogatja, kiktől ismételtlen hozott már a »BUDAPEST« nagyérdemű közleményeket, s kiknek ígéretét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják.

De a »BUDAPEST« nyitán bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói úgy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban 357 rendes levelezője van a »BUDAPEST«-nek. Emellett állandó tudósítókat tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Párisban, Pétervárott, Rómában, Szófiában, Zágrában és New-Yorkban. Az illusztrációkra, — melyek legtöbbször napieseményekre vonatkoznak — különösen kiváló gondot fordít a »BUDAPEST«. A nevezetesebb eseményeket kiküldött rajzolóival helyszíni felvételek által eszközöli.

A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a »Budapest«. Tárczarovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol az is hogy a közelmúltban írodalmunk majd mind-egyik jeles felkereste dolgozataival a »BUDAPEST«-et.

Regényeire hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít a »BUDAPEST« arra törekedvén, hogy ne csak érdekesítő, hanem irodalmi színvonalon állók is legyenek. Folyvást

két regényt közöl egyszerre.

sőt midőn közlendőinek anyag megengedi, három regényt is hoz.

Ezen kívül »UJ-BUDAPEST« cím alatt, vasárnaponként humorisztikus heti melléklet csatoltatik a fő. laphoz, egészen ingyen. E humorisztikus melléklet ki-figurázza a politika és társadalmi élet ferdeségeit, hoz jóízű adomákat, frészes megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között újévtől kezdve hetenkint egy-egy »Jósziv« sorsjegyet, továbbá értékes jutalomkönyveket sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy e lap »Kis Gazda« rovata úgy a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre kiváló gondot fordít, s a közzgazdaságot, — a többi lapokat eltérőleg — akként kezel, hogy az bárki által könnyen megértessék, úgy bátran elmondhatjuk, hogy a »BUDAPEST« — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család állandó látogatója, házibarátja legyen.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre — 12. Negyedévre — „ 3.
Fél évre — „ 6. Egy óra — „ 1.

Mutatványszámokkal bárkinek ingyen szolgálja a »Budapest« kiadóhivatala, IV. k., Sarkantyú-utca 3. sz. a.

„GIZELA“-egyesület, eladó leányok kiházásítására

Gizela főhercegnő ö. cs. és kir. Feusége védnöksége alatt **BÉCSBEN.** (Alapított 1869. évben.)

Az egyesület vagyonállása 13.300,000 frt.

A tiszta nyereség a bizt. tagok vagyona, melyből 70% évenként, mint osztalék kifizetetik.
A lefolyt 8 évben osztalék fejében átlagosan az évi díj 20% -a fizettetett ki az egyes biztosító tagoknak.

Főügynökség S.-A.-Ujhelyben: **Kemény J. urnál.**

„ALLIANZ“ élet- és járadék biztosító részvénytársaság Bécsben.

Főügynökség S.-A.-Ujhelyben: **Kemény J. urnál.**

Munkások és iparosok részére a heti-, havi- s negyedévi 5., 10., 15., 20. stb. krral élet- és halál esetére való biztosítás különös figyelembe ajánlható.

1889. évi párisi világkiállításon aranyéremmel kitüntetve.

A világhírű pusztító

TORD-TRIFE

küirt patkányt, egeret és mezei vakondot anélkül, hogy más házi-állatnak kárt okozna, mivel sem Arsenikumot, sem Phosphort, Strychnint vagy más bármilyen mérget nem tartalmaz.

Könnyű alkalmazás! Biztos hatás!

Egy csomag ára 50 kr.

Egyedüli főraktár Zemplén-vármegye részére:

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, csemege- és gyarmatárú kereskedésben
SÁTORALJA-UJHELYBEN.

Továbbá nagy raktára:

Legfinomabb czukor és mindennemű kávéfajokban.

Gőzhengermalmi liszték.

Valódi Jamaica-, Cuba-, Ananas-Rum és különféle likörök.

Legfinomabb minőségű kínai tea.

Magyar és francia cognac.

Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé raktára.

Bel- és külföldi természetes ásványvizek és forrástermékek.

Legfinomabb bel- és külföldi sajtók és erdélyi szalámi.

Angol és bécsi tea-sütemények,
piskóta és kétszersült.

Valódi francia csokoládé, Suchard és Van Houten cacao és
salonbonbon.

Nestlé-féle gyermek tápliszit

Francia és gradó ajóka. — Kremsei és francia mustár.

Első minőségű

asztali és templomi gyertyák. Szép viasztekercecsek.

Liebig és Kemmerich-féle hűskivonat.

Brázy és Moll féle sósborsesz. — Pipere szappanok és illat-
szerek, mosdó- és mosó szivacsok.

Christoph Ferencz-féle pudrozat fénymáz egyedüli raktára.

Richter-féle horgony-építő szekrények mindentelre nagyságban. Horgony tá-
bláska, mozaik játék és jászol felszerelések. Fejtörő, körrejtély, gyötrő szellem és
Pythagoras — Richter-féle maláta-kivonat csomagja 15 kr. — Valódi ameri-
kai petróleum, bel- és külföldi császár-olaj raktára. — Friss minőségű déli gyümölcsök;
minden a legújanyosabb áron számítva.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölnetnek. A Richter-
féle különlegességekre szóló árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve kuldetik.

Eddig még fölülmulthatatlan.

Maager V.-féle

valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vimostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű
emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendel-
tetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet
különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gvarapodását, a
nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna érni.

Egy üveg ára frt, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. Kapható a gyári
raktárban Bécsben III./3., Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.
Sátoralja-Ujhelyben: csak Éltassy E. és Kincsesy P. urak gyógyszerárában. 4-24

Körrejtély. Érdekes, nélkülözhetlen játék a hosszú
téli estékre. A körrejtély csak akkor valódi, ha a gyári jel-
vényvel, a Horgonyval el van látva.

Ezer meg ezer szülő dicsőreleg elismerte a híres

Horgony-Kőépítőszekrények

nagy nevelési értékét; jobb játék nem létezik gyermekek és
felölttek számára! Részletesebbet ezekről valamint a Kör-
rejtélyről képes árjegyzékünkben találni, melyet minden szü-
lőnek meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyermekeik
számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot kiválaszthatnak
és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és bérmentesen
kuldetnek szét. — Minden kőépítőszekrény a „Horgony” jel-
vény nélkül közönséges és kiegészítésre nem alkalmas utánzá-
sok, ennél fogva mindig

Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény

kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden finom játékszer-kereskedésben
35 krtól 5 frtig és feljebb kaphatók.

Richter F. Ad. és társa, első osztr. magy. cs. és kir. szabad. kőépítőszekrénygyár.
Bécs, I. Nibeungenga se 4. O'ten, Rotterdam, London, E.C. New-York 310 Broadway

Ház eladás.

A Dörzsi-utczán lévő Fekete János-féle ház,
kerttel együtt minden órán szabad kézből eladó
vagy Szent-György naptól bérbe adó.

Tölgyfa eladás.

Petrahó község úrbéres közbirtokos-
sága közhírré teszi, miszerint a T. közig.
erdészeti bizottság 278/erd. sz. engedélye
alapján, a község határában lévő erdősé-
géből 3624 darab lábön álló haszon és
tüzi tölgyfa zárt ajánlatok útján el fog
adatni. Az ajánlatok alulírott közbirtokos-
sági elnökhöz f. december hó 21-én d. u.
5 óráig bemutatandók.
Petrahó, 1891. decz. 5.

Turián Gábor,

körjegyző,

mint közbirtokossági elnök.

SZÖLLÖSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt

üveg, porcellán, majolika,

DITMAR-féle lámpa,

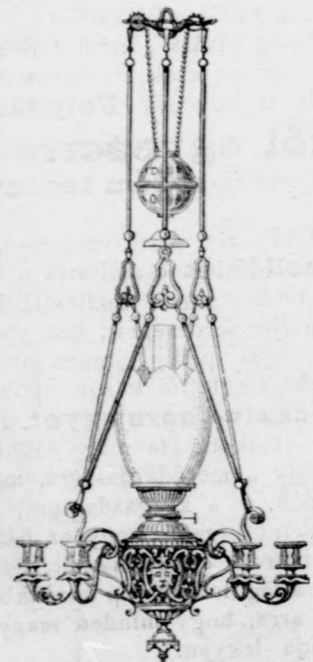
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök

raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár-olaj

nagy raktára.

Mindennemű angol szervizek dús választékban.

S-a Ujhely. nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtó án.

Csúz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csípőfáj-
dalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a
Richter-fele

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismer-
tes mint fájdalom-enybitő szer és majdnem minden
gyógyszertárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy után-
zások léteznek, ennél fogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller”

kérendő.